Ազգ
Azg
14 ՄԱՐՏ 2007 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 46 (3698)

Ադրբեջանցիների մեծ մասը դեմ է փոխզիջումներին

2006 թ. դեկտեմբերին Ադրբեջանի մի շարք շրջաններում ու քաղաքներում անցկացված հարցման համաձայն, բնակչության 59,4 տոկոսը ղարաբաղյան հարցի կարգավորման գործում որեւէ փոխզիջում համարում է անընդունելի: Հետաքրքրական է, որ հարցվածների 11,5 տոկոսը կողմ է մշակութային ինքնավարություն եւ տեղական ինքնակառավարում տրամադրել Լեռնային Ղարաբաղին, մոտ 10 տոկոսը կողմ է Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետությանը հավասարազոր ինքնավարությանը: Ադրբեջանական լրատվամիջոցների տեղեկացմամբ, հարցվածների 11 տոկոսն էլ համաձայն է, որ Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը որոշվի հանրաքվեով՝ ադրբեջանցի տեղահանվածների վերադարձի պայմանով: Ինչ վերաբերում է հակամարտության ապագային, ապա հարցման մասնակիցներից 45 տոկոսը գտնում է, որ ո՛չ պատերազմ, ո՛չ խաղաղություն վիճակը երկար կշարունակվի, մինչդեռ 38 տոկոսը գտնում է, որ հարցի խաղաղ լուծման ուղղությամբ բանակցային գործընթացը կբերի արդյունքներ: Թերեւս զարմանալի չէ, որ հարցվածների 13 տոկոսը կարծում է, թե կարող են վերսկսվել ռազմական գործողությունները: Չնայած վերջին ցուցանիշին, հարցվածների 89 տոկոսը Հայաստանը համարում է Ադրբեջանի համար թշնամի երկիր:

Ա. Հ.

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ինչպես ենք ընտրելու՝ ըստ սոցիոլոգների

Հայկական սոցիոլոգիական ասոցիացիան երեկ հրապարակեց իր հետազոտությունը մարդկանց նախընտրական տրամադրությունների վերաբերյալ: Ասոցիացիայի՝ ԶԼՄ առաքված տեղեկության համաձայն, հարցումներն իրականացվել են փետրվարի 10-24-ը Հայաստանի 11 մարզերի 84 բնակավայրերում: Հարցմանը մասնակցել է 2000 մարդ:

Հարցման արդյունքները, թերեւս, հերթական վկայությունն են, թե սոցիոլոգների ու նրանց աշխատանքի հանդեպ Հայաստանում ինչու այսպիսի անվստահություն ու թերահավատություն է առկա: Թե ինչու նրանք իրենց «վճռորոշ» խոսքն ասում են գերազանցապես երկրի համար ճակատագրական պահերին:

Եթե հավատանք ներկայացված տվյալներին, ապա հարցվածների 71,8 տոկոսը հենց առաջիկա շաբաթ օրը պատրաստ է մասնակցել խորհրդարանական ընտրություններին: Անգամ անզեն աչքով տեսանելի են հասարակական լայն շերտերի խոր հիասթափությունն ու ապատիան մեր քաղաքական իրականությունից: Մարդիկ համոզված են, որ քաղաքական մեծ խաղերի մեջ իրենց ներկայությունը ոչինչ է, եւ գերակշիռ հատվածը, պարզապես հանուն արժանապատվության, չի մասնակցի ընտրություններին:

Աչքի է զարնում «Բարգավաճ Հայաստանի»-ն եւ Հայաստանի Հանրապետական կուսակցությանը բաժին ընկնող ձայների ակնհայտ տարբերությունը եւս: Իսկ նախագահական հավակնություններ ունեցող «Ժողովրդական կուսակցությունը», առավել եւս հարյուրամյա պատմությամբ Դաշնակցությունը պիտի որ վատ զգան իրենց բաժին հասած փշրանքներից:

Սոցհարցման նորույթը, թերեւս, «Օրինաց երկրին» հասած բարձր տոկոսն է (6,7)՝ «Բարգավաճից» ու հանրապետականներից հետո:

Եթե սոցիոլոգների հետազոտությունների հանդեպ հասարակության անվստահության մեջ ճշմարտության գոնե մի փոքր կաթիլ կա, ապա Հայաստանում քաղաքական նոր, անսպասելի ու անկանխատեսելի իրադարձություններ են սպասվում:

Կ. Դ.

Հարցման հիմնական արդյունքները

Եթե առաջիկա շաբաթ օրը կայանան Ազգային ժողովի ընտրություններ, Դուք կմասնակցե՞ք այդ ընտրություններին:

1.	Այո	71,8
2.	Ոչ	14,5
3.	Դեռ չեմ որոշել	13,7
	Ընդամենը	100,0

Եթե մասնակցեք ընտրություններին, ո՞ր կուսակցության օգտին Դուք կքվեարկեք:

1.	Ազգային միաբանություն	3,0
2.	Բարգավաճ Հայաստան	18,2
3.	Ժառանգություն	2,6
4.	Ժողովրդական կուսակցություն	5,1
5.	Հայ հեղափոխական դաշնակցություն	4,8
6.	Հայաստանի ժողովրդական կուսակցություն	2,6
7.	Հայաստանի Հանրապետական կուսակցություն	10,6
8.	Հայոց համազգային շարժում	0,5
9.	Հանրապետություն	0,4
10.	Միավորված աշխատանքային կուսակցություն	0,8
11.	Օրինաց երկիր	6,7
12.	Այլ	1,0
97.	Ոչ մեկին	17,3
98.	Դեռ չեմ որոշել	26,4
	Ընդամենը	100,0

ՇՎԵՅՑԱՐԻԱ

Ֆերինչեքը դիմել է վճռաբեկ ատյան

Աշխատավորական կուսակցության նախագահը շարունակում է ուրանալ Հայոց ցեղասպանությունը

Թուրքիայի աշխատավորական կուսակցության նախագահ 65-ամյա Դողու Ֆերինչեքը մարտի 12-ին դիմել է վճռաբեկ դատարան Լոզանի առաջին ատյանի դատարանի մարտի 9-ին հրապարակած վճիռը գանգատարկելու հայցով, դրանով շարունակելով ուրանալ Հայոց ցեղասպանությունը, ծանուցում է «NZZ» օնլայնը («Նոյե ցյուրխեր ցայթունգը»):

Շվեյցարական լրատվամիջոցն այնուհետեւ հիշեցնում է, որ թուրք ձախ ազգայնականը դատապարտվել էր հակառասիստական հոդվածով: Դատավորը վճիռը կայացրել էր հիմք ընդունելով հատկապես այն հանգամանքը, որ Ֆերինչեքն ուրանում է հասուն դիտավորությամբ:

Թերթը տեղեկացնում է նաեւ, որ թուրքական մամուլը սուր քննադատությամբ է ենթարկել Լոզանի դատարանի վճիռը, իսկ Ֆերինչեքն էլ հայտարարել է, թե գանգատարկելու է մինչեւ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարան:

Ըստ նույն աղբյուրի, դատարանի վճռի վերաբերյալ իր ափսոսանքն է հայտնել նաեւ Շվեյցարիայում Թուրքիայի դեսպան Ալեւ Քիլիչը: Վերջինիս հետ մարտի 10-ին «NZZ» հարցազրույց է հրապարակել, որում դեսպանն ասում է. «Իբրեւ Բեռնում աշխատող դիվանագետ հարգում եմ Շվեյցարիայի դատարանի որոշումը, բայց ցավում եմ, որ իրար հետ չենք կարող բաց խոսել: Դատավճիռն ինձ արգելում է Հայոց հարցի մասին իմ ազատ կարծիքը հայտնել: Նույնը վերաբերում է Շվեյցարիայում ապրող 100 000 թուրքերին»:

Ռ. Հ.
Գերմանիա

Սննդի անվտանգության ազգային հայեցակարգ միջազգային չափանիշներով

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԱՄՆ-ի գյուղատնտեսական դեպարտամենտը Հայաստանում սկսել է նոր ծրագիր, որ կոչվում է «Հայաստանում սննդի անվտանգության տեխնիկական աջակցության նախագիծ»: Երեկ ծրագրի մանրամասները քննարկելու էին հավաքվել սպառողների հասարակական կազմակերպությունների, գյուղատնտեսության, առողջապահության, առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարությունների ներկայացուցիչները: Ակնհայտ է, եւ տարիներ այդ մասին խոսել ենք, որ իրավական մեխանիզմների անկատարությունը,

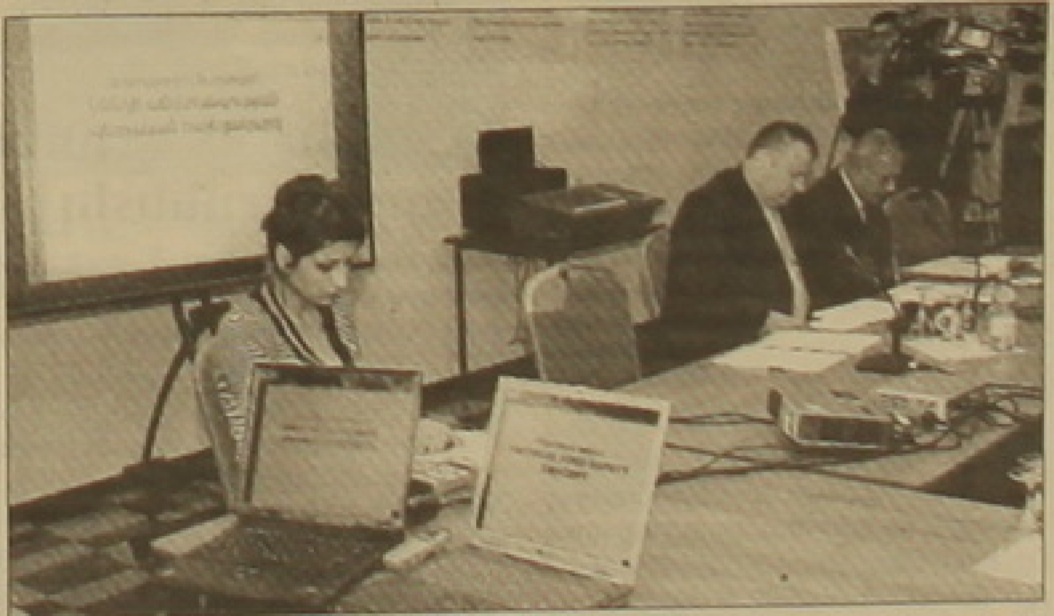

վերահսկողական կառույցների տարերային գործողությունները, անվտանգության կառավարման տարանջատ համակարգերը, անորակ արտադրանքի ոչնչացման լծակների չգոյությունը տարիներ այս ոլորտում պահպանում են չափազանց վտանգավոր իրողություններ, որոնք սպառնալով սպառողի գրպանին ու առողջությանը, մեծ շահույթ են ապահովում թե՛ դրսի, թե՛ տեղացի տնտեսվարողների համար: Ծրագրի նպատակը Հայաստանում արտադրվող եւ արտահանվող սննդի անվտանգության համակարգի մշակումն է:

Տես էջ 2

Ադրբեջանական խաղերի խաղ. «Ղարաբաղն անվերահսկելի տարածք»

Մինչ մեր խորհրդարանական այրերը շոգեպինդ զբաղված են նախընտրական քարոզարշավից առաջ քարոզչություն իրականացնելով, Ադրբեջանի խորհրդարանական տիկնանցից մեկը Եվրոխորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի մարդու իրավունքների հանձնաժողովի նիստում ցանկալի ուղղումներ է մտցնում եվրոպական կառույցների զեկույցներում Ղարաբաղի առնչությամբ տրված բնութագրումներում: Մասնավորապես, ինչպես տեղեկացնում են ադրբեջանական լրատվամիջոցները, Եվրոխորհրդում Ադրբեջանի պատվիրակության անդամ, պատգամավոր Գյուլտեկին Գաջիեւայի առաջարկով Եվրոպայում դեմոկրատիայի մասին զեկույցում որպես «չվերահսկվող տարածքներ» կատեգորիայում ի շարս Հարավային Օսիայի, Աբխազիայի, Մերձդնեստրի, առաջարկվում է ավելացնել նաեւ Ղարաբաղը: Տիկնոջ խոսքերին հավատալու դեպքում ստացվում է, որ զեկուցողն ընդգրկել է Ղարաբաղը հիշատակված կատեգորիայում:

Հետաքրքրական է, որ ի պաշտպանություն Ղարաբաղի հանդես է եկել ուկրաինացի պատգամավորը, ընդգծելով, որ Ղարաբաղը ոչ թե «անվերահսկելի», այլ «վիճելի» տարածք է: Ամեն դեպքում տեղեկատվության համաձայն, հիշատակված զեկույցը՝ ադրբեջանական կողմի առաջարկված փոփոխությամբ կքննարկվի ԵԽԽՎ դիտորդական հանձնաժողովի նիստում, այնուհետեւ բաց կլինի հանրային քննարկման համար:

Նշենք, որ հայկական պատվիրակությունը չի մասնակցել հիշատակված նիստին: Թե ինչ պատճառներով, դժվար է ասել: Սակայն նշենք, որ Արտաշես Գեղամյանի մեկնաբանությամբ, առանց հայկական պատվիրակության ադրբեջանցի խորհրդարանական տիկնոջ առաջարկությունը չի կարող համարվել լեգիտիմ, ուստի եւ եղածն ընդամենը ադրբեջանական քարոզչության մի մասն է: Թերեւս դժվար է համաձայնել Արտաշես Գեղամյանի նմանօրինակ մոտեցմանը, քանի որ այդ կերպ հայկական կողմը մոտենում է գրեթե բոլոր հարցերին, հնարավորություն տալով ադրբեջանական պատվիրակությանն ուզած կերպով բարձրաձայնել ուզած առաջարկը: Եվ եթե անգամ դրանք հաշվի չեն առնվում, բնավ էլ չի կարելի ամրագրել, որ քարոզչությունն անօգուտ է, անշուշտ հօգուտ Ադրբեջանի:

Ա. Հ.

Օսկանյան-Մամեդյարով հերթական հանդիպում՝ մանրազնին նախապատրաստությամբ

Կարծես հետընտրական շրջանում նախագահների հանդիպումը նյութականանում է

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների այսօր Ժնեւում կայանալիք հանդիպումը առանձնապես լավատեսության հիմքեր չի տվել: Ամեն դեպքում, երկկողմ հայտարարությունները հանդիպման անգամ կառուցողական մթնոլորտում անցկացվելու հավանականությունը բարդում են միմյանց քաղաքական կամքի դրսեւորման կամ էլ մոտեցումների անփոփոխելիության, մատուցումների անհամատեղելիության վրա: Ամեն դեպքում, լավատեսությունն էլ որոշակի արտահայտվածություն ունի երկուստեք արվող հայտարարություններում, թեեւ ադրբեջանական կողմից շեշտադրումները վերաբերում են ավելի շուտ ադրբեջանական պետության տարածքային ամբողջականության սկզբունքի եւ ընդհանրապես այդ հարցի քննարկման առարկա չլինելու դիրքորոշմանը:

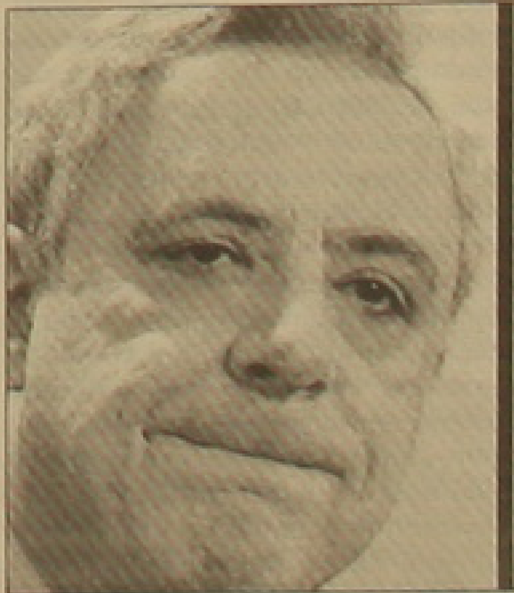

Ընդհանուր դիտարկման դեպքում, կարծես թե ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների կողմից այսօրվա հանդիպման առավել քան մանրամասնորեն էր նախապատրաստվում: Մասնավորապես ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ֆրանսիացի համանախագահ Բեռնար Ֆասիեն տարածաշրջանում, ամերիկացի համանախագահ Մեթյու Բրայզան էլ արտգործնախարարների վաշինգտոնյան եւ այլ կարգի այցելությունների ընթացքում փորձում էին համաձայնեցնել այնպիսի կետեր, որոնք քննարկման առարկա կլինեն այսօրվա հանդիպմանը: Եվ հիմնական նպատակը, հավանաբար, ավելի շուտ ամենափոքր առաջընթաց իսկ ապահովելուն ուղղված ջանքերն արդարացնելու ցանկությունն է:

Տես էջ 3

«Ջերմուկի» աղմուկի պատճառը կարող է լինել մեր եւ ամերիկյան չափորոշիչների հակասությունը

Հանքային ջրերի դասակարգումների համակեցումը հրատապ է նաեւ մեր առողջության համար

«Ջերմուկ» արտադրող ֆիրմաների ներկայացուցիչները Կուրորտաբանության եւ ֆիզիկական բժշկության գիտահետազոտական ինստիտուտի, Ստանդարտների ազգային ինստիտուտի, սանիտարահակահամաճարակային տեսչության ներկայացուցիչների հետ երեկ «Ուրբաթ» ակումբում կրկին պարզաբանում էին ամերիկյան սննդի եւ դեղերի գործակալության (FDA) սենսացիոն հայտարարությունը հայկական ջրի մեջ արսենիումի բարձր պարունակության վերաբերյալ:

«Ջերմուկ գրուպ» ՓԲԸ նախագահի խորհրդական **Հայկ Հովսեփյանը** հայտարարեց, որ ամերիկացիների հաղորդագրությունը հենց սկզբից բազմաթիվ կասկածներ է առաջացրել իրենց մեջ, որոնք հաստատվել են FDA-ի կայքէջում երեկ տեղադրված հերթական տեղեկատվությամբ: Նոր հաղորդագրությունում ներկայացվել է փորձաքննության ենթարկված «Ջերմուկի» շիշը: **Էդգար Հովսեփյանը**, ցուցադրելով լուսանկարը, ասաց, որ նման պիտակային նշանով «Ջերմուկ», նշան, որի վրա մի եղնիկի պատկեր է, ոչ մի կազմակերպություն չի արտադրում: Այսինքն, ամերիկացիները գործ են ունեցել կեղծված արտադրանքի հետ:

Ֆիրմայի տնօրենի խորհրդականը համոզված է, որ այն, ինչ հիմա կատարվում է, ակնհայտ դիտավորություն է, որն ուղղված է ոչ թե կոնկրետ «Ջերմուկի», այլ ընդհանրապես հայկական հանքային ջրերի դեմ, քանի որ արսենիումը նույն չափաքանակով առկա է նաեւ մյուս հանքային ջրերում: «Ջերմուկի» առաջ դուռը փակելով նրանք դուռը փակում են նաեւ մյուս հանքային ջրերի առաջ: Իսկ «Ջերմուկը» ազգային հարստություն է, Հայաստանի հարստությունը: Մենք 2000 թվականից «Ջերմուկ» ենք արտահանում, եւ որեւէ դիտողություն չի եղել երբեւէ: Կատարվածը հարվածում է ոչ թե մեզ, այլ FDA-ի հեղինակությանը», ասում է նա: Տնտեսվարողները ենթադրում են, որ սա կարող է լինել նաեւ անառողջ մրցակցության հետեւանք, երբ տեղի կազմակերպություններից մեկը, համաձայնության գալով գործակալության հետ, ճտադրվել է դուրս մղել «Ջերմուկը» ամերիկյան շուկայից:

Իհարկե, չի կարելի բացառել տուժած ֆիրմաների ներկայացուցիչների վարկածներն ու ենթադրությունները, չնայած դժվար է նաեւ հավատալ, որ հայկական ջուրն այնքան սարսռնալի ու վտանգավոր ծավալներ է գրավել հանքային ջրի ներկրման ու իրացման դաշտում, որ տնտեսական նման անառողջ օպերացիայի կարիք է առաջացել:

Իրականությանն առավել մոտ ենք համարում Կուրորտաբանության եւ ֆիզիկական բժշկության գիտահետազոտական ինստիտուտի տնօրեն **Բենիկ Հարությունյանի** տեսակետը, նկատի առնելով, որ նման խնդիր տարիներ առաջ արդեն ունեցել ենք նաեւ գերմանացիների հետ: Հայաստանում «Ջերմուկ» անվանումով ջուրը, համաձայն Հայաստանի ազգային ստանդարտների, հոռատանգներից շշալցվում է որպես «բուժիչ-սեղանի հանքային ջուր»: Մեր գիտնականների հետազոտություններն ապացուցել են, որ արսենիումի զանգվածային կոնցենտրացիան համապատասխանում է բուժիչ-սեղանի հանքային ջրերի համար սահմանված չափորոշիչներին: Որն է խնդիրը ուրեմն:

Արտահանվող արտադրատեսակները պետք է համապատասխանեն տվյալ երկրի շուկայի պահանջներին: Ըստ Բենիկ Հարությունյանի, ամերիկացիների հետ առաջացած թյուրըմբռնման պատճառը «Ջերմուկի», որպես արտադրատեսակի դասակարգման խառնաշփոթն է: Մեր ստանդարտներով հանքային ջրերը դասակարգվում են որպես հանքային խմելու բուժիչ եւ բուժիչ-սեղանի ջրեր: Չկան բնական հանքային ջուր, աղբյուրի խմելու ջուր, սեղանի խմելու ջուր ժամանակակից դասակարգումները (որոնք առկա են, օրինակ, ԱՄՆ-ում):

Նման իրավիճակներից խուսափելու համար ոչ միայն «Ջերմուկը», այլեւ շշալցվող մյուս հանքային ջրերը հարկ է դասակարգել հետեւյալ սանդղակներով՝ բնական հանքային ջուր, բուժիչ հանքային ջուր, խմելու աղբյուրի ջուր, խմելու սեղանի ջուր: Դեռ 4 տարի առաջ, երբ նույն խնդրի շուրջը աղմուկ բարձրացրին գերմանացիները, եթե անմիջապես վերանայվեին «ջուր-արտադրատեսակ» նորմատիվ փաստաթղթերը, պատմությունը չէր կրկնվի:

Կարծում ենք, որ նման դասակարգումը վաղուց պիտի իրականացվեր նախ եւ առաջ հայ սպառողի շահերն ու առողջությունը նկատի առնելով: Ֆիզիկական բժշկության մասնագետների հանձնարարականով, «Ջերմուկ» պիտակով բուժիչ-սեղանի հանքային ջրերը կարող են օգտագործվել որպես բուժման միջոց միայն բժշկի ցուցմամբ: Իսկ որպես սեղանի ջուր պետք է օգտագործել «ոչ կանոնավոր հաճախականությամբ»:

Ընթերցողի նման կարեւոր առանձնահատկության մասին սպառողի անգրագիտությունն անմիջականորեն հարվածում է նրա առողջությանը, քանի որ շատերի համար «Ջերմուկը» սեղանի ճաշական խմիչք է:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Դինքի սպանությունից հետո համոզվեցինք, որ դժվար է Թուրքիան փոխել ներսից»

Ասում է Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախմբի գործադիր տնօրեն Արամ Համբարյանը

Հայոց ցեղասպանությունը ժխտելու համար պատասխանատվության ենթարկելու որոշման նախագիծը մայիսի 19-ին կքննարկվի Եվրոխորհրդարանում եւ հավանության արժանանալու դեպքում պարտադիր կդառնա ԵՄ բոլոր երկրներում՝ յուրաքանչյուրի ներքին օրենքներին: Երեք տարի առաջ արգելափակված այս օրինագիծը Գերմանիայի նախաձեռնությամբ է ընդգրկվել Եվրոխորհրդարանի օրակարգում, եւ ներկա փուլում ամեն ինչ կախված է առաջիկա լսումների ընթացքից: Այս մասին երեկ հայտնեց Եվրոպայի հայկական դաշնության նախագահ **Հիլդա Չոբոյանը**՝ «Արմենպրեսի» սրահում հրավիրված ասուլիսում, որին մասնակցում էր նաեւ Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախմբի գործադիր տնօրեն **Արամ Համբարյանը**:

Չոբոյանը նաեւ նշեց, որ իրենք ամեն կերպ ջանում են հասնել այն բանին, որ նախագծում ընդգրկվի նաեւ պատժելիության վերաբերյալ կետը, որ գործում է հրեական Հոլոքոստը ուրացողների դեմ: «Օրենքի ընդունումը դժվարացնող խնդիրը կապված է ոչ թե այս պահանջի, այլ Եվրամիության 27 երկրների համաձայնությունը ստանալու հետ: Մեր ցանկությամբ լսումներին կմասնակցեն նաեւ միջազգային իրավաբաններ, որպեսզի հիշյալ կետը դուրս չմնա ընդհանուր ուշադրությունից, շատ հավանական է, որ այն ընդունվի անուղղակիորեն», ասաց նա:

Արամ Համբարյանի ասելով, այս տարի իրենք մեծ հույսեր են փայփայում Մ. Նահանգների Կոնգրեսից: «Վստահ ենք, որ կստանանք մեծամասնության ձայնը, 218 ձայն արդեն ունենք: Հպարտ ենք, որ Կոնգրեսի ներկայիս խոսնակը հայ համայնքի բարեկամն է: Անշուշտ, սպառնալիքներ կան ու կլինեն, ինչպես 2001 թվականի վերջին, երբ թուրքերը հայտարարեցին, թե պատիժ միշտ տան, ոչ թե... պաչիկ: Բայց վերջին 5 տարիներին Մ. Նահանգների հետ առեւտրային կապերն ավելի մեծացրին: Տեսնում ենք, որ Թուրքիայի սպառնալիքները պարապ խոսքեր են», ասաց Համբարյանը: Թուրքիայի հետ անցյալի խնդիրներից բացի ունենք նաեւ բարոյական եւ ազգային անվտանգության խնդիրներ: «Հայաստանը չի կարող համարվել ապահով երկիր, քանի դեռ իր հանդեպ ցեղասպանություն գործած դրացին մերժում է ճանաչել այն: Պիտի վերջ դնենք Թուրքիայի մերժմանը: Ինչպե՞ս: Դինքի սպանությունից հետո համոզվեցինք, որ դժվար է Թուրքիան փոխել ներսից: Հետեւաբար Թուրքիայի ժխտողական դիրքորոշումը պետք է փոխել դրսից՝ Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչած առաջադեմ աշխարհի հետ միասին»:

Մ. Նահանգների նախագահ Ջորջ Բուշը, նրա ասելով, երբեք չի բացատրում, թե ինչ քաղաքականություն ու դիրքորոշում ունի Հայոց ցեղասպանության նկատմամբ: Ոչ ժխտում է, ոչ էլ հաստատում: Համբարյանի խոսքով՝ «ինչ մը մոխրագույն է: Ամեն տարի ապրիլի 24-ը նախագահ Բուշը կըսե, որ մեռք էր հայ ժողովուրդը, մեռա՜ն, վա՜յ, վա՜յ, վա՜յ, բայց ցեղասպանություն բառը չի գործածեր»: Իսկ ցեղասպանությունը բացահայտ ճանաչող Էվանսի նման մարդկանց դուրս է նետում իր քաղաքականությունից:

Ռիչարդ Հոգլանդի թեկնածության վերաբերյալ Համբարյանը նշեց, որ սենատորների եւ իրենց կարծիքը մնում է նույնը՝ Հայաստանում տեղ չկա Հայոց ցեղասպանությունը մերժողի համար: Իրենց համոզմամբ, Բուշի վարած քաղաքականությունից դուրս մնաց ոչ միայն Էվանսը, այլ նաեւ Հոգլանդը, եւ արդեն հասունացել է Հայաստանում դեսպանի նոր թեկնածու առաջադրելու ժամանակը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

1 րոպեն՝ 55 դրամ կարգը գործում է միայն «Արմենտելի» բջջային ցանցում

Մեր թերթի նախորդ համարում, անդրադառնալով բջջային կապի օպերատորներ «Արմենտելի» եւ «Վիվասելի» դիմումներին ուղղված տնտեսական մրցակցության հանձնաժողովին, մատնանշել էինք, որ «Արմենտելի» գովազդում չի նշվում, թե որ դեպքերում է գործում 1 րոպեն 55 դրամ խոսելաժամանակը GO փաթեթի բաժանորդների համար: Այդ կապակցությամբ երեկ «Արմենտելի» հասարակայնության հետ կապերի տնօրենությունից տեղեկացրին, որ, այդուհանդերձ, գովազդի մեջ նշվում է, որ այդ սակագինը գործում է միայն «Արմենտելի» բջջային ցանցում: Ընկերությունից մեզ տրամադրեցին նաեւ այն մամլո հաղորդագրությունը, որտեղ նշվել է այդ մասին եւ որն այս տարվա փետրվարի 5-ին ուղարկվել է բոլոր ԶԼՄ-ներին:

Ցավում ենք, եթե մեր հրապարակմամբ որեւէ կերպ վնասվել է ընկերության գործարար համբավը:

Ա. Մ.

Սննդի անվտանգության ազգային հայեցակարգ ...

1-ին էջից

Հայաստանը պիտի ունենա ներկրվող պարենի անվտանգության սեփական չափանիշներն ու չափորոշիչները, որոնք ներկայում շատ անկատար են:

Արտահանումների առումով լուրջ խնդիրներ են առաջացնում, օրինակ, պեստիցիդների, նիտրատների հավելյալ պարունակությունները մթերքի մեջ:- «Մենք այսօր չունենք ստանդարտների այնպիսի համակարգեր, որոնք համահունչ են միջազգային չափորոշիչներին, բայց այնուամենայնիվ, շարունակում ենք նույն սկզբունքներով պարենք արտադրել ու իրացնել», խոստովանում է գյուղատնտեսության փոխնախարար **Սամվել Ավետիսյանը**: Նկատենք, որ թերեւս այդ համատեքստում պետք է դիտարկել նաեւ օրերս «Ջերմուկի» շուրջն առաջացած աղմուկը:

Միջազգային պահանջներին իրենց տեխնիկական զինվածությամբ ու մակարդակով չեն համապատասխանում մեր լաբորատորիաները: Միջազգային նորմատիվ իրավական ակտերի հետ բազմակի հակասությունների մեջ են մեր իրավական ակտերը: Մինչ հայեցակարգի հաստատումն արդեն մշակվել են մի քանի ենթածրագրեր, որոնք նախատեսում են սահմանային հսկիչ կետերում սննդի անվտանգության հավելյալ հսկողություն, այդ կետերում լաբորատոր կարողությունների հզորացում: Արդեն պատրաստ է շահագործման Բավրայի սահմանային հսկիչ լաբորատորիան, Տաշիրում ավարտվում է նոր լաբորատորիայի կառուցումը, նախատեսվում է լաբորատորիա ստեղծել Մեղրիում: Հայաստան մտնող ամեն մի սննդամթերք նախնական լաբորատոր ստուգում պիտի անցնի սահմանային հսկիչ կետում:

Սննդի անվտանգության մասին նոր օրենքի պահանջով արդեն ձեւավորվում է նաեւ սննդի անվտանգության նոր տեսչություն:

Ն. Դ.

Հայկական եկեղեցու հիմնարկեքի արարողություն Իրաքի Դուհոկ քաղաքում

Մարտի 2-4-ը Իրաքի հայոց թեմի առաջնորդ Ավագ արքեպիսկոպոս Ասատուրյանը թեմի երկու հոգեւորականների եւ թեմական խորհրդի երեք անդամների ուղեկցությամբ այցելեց Հյուսիսային Իրաքի մի շարք քաղաքներ, ուր հանդիպումներ ունեցավ հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ:

Մարտի 2-ին Ավագ սրբազանը ժամանեց Էրբիլ քաղաք, ուր նրան միացան Քիրքուք, Մոսուլ, Զախո եւ Ավզրուկ քաղաքների հոգեւոր սպասավորները եւ ծխական խորհուրդների անդամները: Էրբիլ քաղաքի հայկական եկեղեցում հայ համայնքի մասնակցությամբ կատարվեցին Խաղաղական եւ Հանգստյան ժամերգություններ: Արարողությունից հետո տեղի ունեցավ հանդիպում Էրբիլի հայկական եկեղեցու անդամների հետ:

Մարտի 3-ի առավոտյան սրբազանն իր շախմբով ուղեւորվեց Դուհոկ քաղաք, ուր տեղի ունեցավ տարածաշրջանային ժողով՝ մասնակցությամբ բոլոր հոգեւորականների եւ ծխական խորհրդի անդամների:

Մարտի 4-ին տեղի ունեցավ Դուհոկի նոր եկեղեցու հիմնարկեքի արարողությունը: Ավագ սրբազանի ձեռամբ օծվեցին եկեղեցու տանվեց վեմ քարերը՝ համաձայն Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու սուրբ ավանդության: Հիմնարկեքի արարողությանը ներկա էին Դուհոկի հայերը, ինչպես նաեւ քույր եկեղեցիների եպիսկոպոսներն ու հոգեւորականները:

Ս. Մ.

«Ռադիո հայը»՝ նաեւ Եվրոպայում, Ասիայում եւ Հյուսիսային Աֆրիկայում

«Ռադիո հայ» ռադիոկայանն առաջին մասնավոր ռադիոկայանն է, որը երեկ մեկնարկեց ABS1 արբանյակի միջոցով՝ իր ծրագրերը հասանելի դարձնելով ոչ միայն Հայաստանի տարածքում, այլեւ Եվրոպայում, Ասիայում եւ Հյուսիսային Աֆրիկայում:

Արբանյակային հեռարձակման մեկնարկի հետ «Ռադիո հայն» այժմ աշխատանքներ է տանում իր ծրագրային եւ լրատվական քաղաքականությունը նոր ծանկույթով պայմանավորված լսարանի պահանջներին համապատասխան:

Ս. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ժԵ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

«Քաղաքակիրթ ընտրություններ անցկացնելը բխում է թե՛ թեկնածուների, թե՛ ընտրողների շահերից»

Հարցազրույց ԱԺ պատգամավոր եւ թեկնածու Արմեն Պուրտոյանի հետ

- Ովքե՞ր են Ձեր մրցակիցները...

- Մամուլի հրապարակումներից տեղեկացել եմ, որ թիվ 13 ընտրատարածքում որպես պատգամավորության թեկնածուներ գրանցվել են 6-ը, որոնցից ընդամենը 2-ին եմ ճանաչում:

- Ի՞նչ զարգացումներ կունենա այդ մրցարշավը հատկապես ապրիլի վերջին օրերին, ի՞նչ նոր փուլ այն կմտնի եւ արդյոք կլինի՞ առողջ մրցակցություն:

- Ասել, թե ապրիլ ամսին հատկապես ինչ մրցակցություն կծավալվի, դժվար է, կարելի է միայն ենթադրել: Վաղաժամ է ընտրապայքարի մասին միարժեք կանխատեսումներ կատարել: Մի բան է հստակ, այդ ժամանակ թեկնածուները հանդես կգան իրենց ծրագրերով, պարզ կլինի յուրաքանչյուրի քարոզարշավի նախընտրական ռազմավարությունը եւ մարտավարությունը: Ինչ վերաբերում է բուն մրցակցությանը, ապա ցանկալի է, որ դա անցնի օրենքի շրջանակներում: Շատ կցանկանայի, որ յուրաքանչյուր թեկնածու մյուսի նկատմամբ դրսեւորեր հարգալից վերաբերմունք: Չմոռանանք, անկախ ընտրությունների արդյունքից կյանքը շարունակվելու է: Կարծում եմ քաղաքակիրթ ընտրություններ անցկացնելը բխում է թե՛ թեկնածուների, թե՛ ընտրողների շահերից: Անկախ ամեն ինչից ընտրամրցակցության մյուս մասնակիցներին դա եմ առաջարկում:

- Արմեն Պուրտոյանին ինչպե՞ս են ընկալում Էրեբունու համայնքի ընտրողները:

- Հարցը շատ նուրբ է, եւ ոչ միանշանակ, ինչպիսին են ինձ ընկալում ընտրողները: Կարծում եմ կհամաձայնվեք, որ դա նրանք կարտահայտեն մայիսի 12-ին՝ իրենց ընտրությամբ:

Ցանկանում եմ շեշտել, որ հաղթելն ինձ համար ինքնանպատակ չէ, գլխավոր նպատակս է՝ նպաստել հայոց պետականության լիարժեք կայացմանը, մեր ժողովրդի սոցիալական խնդիրների լուծմանը, նրա բարեկեցության բարձրացմանը: Դրանք ինձ համար, համենայն դեպս կարգախոս չեն, այլ իրատեսական նպատակ, որոնց մասին ավելի խորը եւ հստակ կներկայացվի ապրիլի 8-ից, երբ կմեկնարկի քարոզարշավը:

- Կպատմե՞ք Ձեր եւ Ձեր անցած ուղու մասին:

- Աշխատավոր մարդկանց օջախում եմ հասակ առել եւ իմ էության մեջ շատ բան է ձեւավորվել մեր ընտանեկան վարք ու բարքի շնորհիվ:

Ծնվել եմ 1970 թ., ավարտել եմ Երեւանի թիվ 47 դպրոցը: 1987 թվականին ընդունվել եմ Երեւանի ֆիզիկական կուլտուրայի պետական ինստիտուտ, որն ավարտել եմ 1992 թվականին: Ամուսնացած եմ, ունեմ մեկ դուստր:

1991 թ.-ից «Արաքս» կոոպերատիվի նախագահն եմ եղել, որը բազմաբնույթ տնտեսական գործունեություն է ծավալել: Ներկայումս այդ կոոպերատիվի նախագահն ավագ եղբայրս է:

1986-1988 թթ. ազատ ոճի ըմբշամարտի գծով դարձել եմ ԽՍՀՄ բազմակի չեմպիոն եւ մրցանակակիր, 1989-ին՝ աշխարհի երիտասարդական չեմպիոն:

1990 թ. արժանացել եմ սպորտի միջազգային վարպետի կոչման, հաղթել բազմաթիվ միջազգային մրցաշարերում:

ՀՀԿ անդամ եմ 2003 թ.-ից: Նույն տարում ՀՀԿ համամասնական ցուցակով ընտրվել եմ ԱԺ պատգամավոր:

- Որտեղի՞ց են գալիս Պուրտոյանները...

- Տոհմը Գավառից է, ավանդապատ Քյավառի Լանջաղբյուր գյուղից: «Փուրթոն» մեր տոհմական անունն է: Մինչեւ հիմա էլ ազգականներով հավաքվում ենք, օգնության ձեռք մեկնում, եթե կարիք կա: Առհասարակ Պուրտոյանները մարտական, աշխատող ու օգնության հասնող մարդիկ են: Պուրտոյանների դուռը բաց է մարդկանց առջեւ, եւ ես ուրախ եմ, որ մենք հենց այդպիսին ենք:

- Մեզ հայտնի է, որ Դուք բազմաթիվ բարեգործական միջոցառումներ եք իրականացրել, հատկապես ինչպիսի՞:

- Անկախ իմ կարգավիճակից, արդեն մի քանի տարի է, ինչ ծրագրել եւ իրականացրել եմ մի շարք բարեգործական միջոցառումներ: Այսպես, համայնքի տարածքում գործում է անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն: Համաձայնվեք, որ դա շատ կարեւոր է հատկապես նրանց համար, ովքեր դրա կարիքն ունեն, բայց գումար չունեն: Կազմակերպվել է բարեգործական ճաշարան, դարձյալ դրա կարիքն ունեցողների համար:

- Ի՞նչ եք ձեռնարկել հատկապես երիտասարդ մարզիկների համար:

- Օգնել եւ օգնում եմ մարզահագուստով, օժանդակում մարզական գործուղումների ժամանակ: Մասնակցել եմ բազմաթիվ մարզական միջոցառումների կազմակերպմանը (Գագիկ Առաքելյանի հուշամրցաշար, դինամոյական մրցաշարեր...), օգնել եմ մարզադահլիճին՝ պիտույքներով եւ մարզական հանդերձանքով, շատ մարզիկներ մարզվում են անվճար, մարզվում են ոչ միայն շնորհալի մարզիկները, այլեւ մարզասեր երեխաները: Տեղին է հիշել, որ երբեւէ չեմ մոռացել մարզիչներին: Առաջիկայում իմ աջակցությունը համայնքի մարզադահլիճին ավելի է ամրապնդվելու:

- Սպորտ եւ քաղաքականություն: Դրանք անհամատեղելի չե՞ն:

- Կարծում եմ հակառակը: ԱՊՀ-ի շատ երկրներում մարզաշխարհի աստղերը մուտք են գործում քաղաքականություն եւ կասեի, բավական հաջող: Սխալված չեմ լինի, եթե ասեմ, որ այս պարագայում քաղաքականությունը միայն շահում է: Մեծ սպորտը քաղաքականություն է, կամենք դա այդպիսին տեսնել, թե՝ ոչ:

- Ձեր խորհրդարանական գործունեության ընթացքում ի՞նչ եք հատկապես արդյունավետ համարում:

- Երեւի թե մասնակցությունս «Գույքահարկի մասին» օրենքում կատարված փոփոխություններին: Իմ առաջարկով հաշմանդամները ազատվեցին ավտոմեքենաների համար գանձվող գույքահարկից:

Մի շարք առաջարկություններ եմ կատարել Էրեբունի համայնքի տարածքում դպրոցաշինության, ճանապարհաշինության եւ սոցիալական նշանակության խնդիրների լուծման համար, որոնք մտել են 2007 թ. պետբյուջեի մեջ: Առհասարակ մասնակցել եմ մի շարք օրենքների նախագծերի նախապատրաստմանը: Անցած չորս տարիներն ինձ համար արդյունավետ աշխատանքի տարիներ եմ համարում:

- Դուք առաջադրվել եք եւ հարցը բնական պիտի հնչի՝ ի՞նչ ծրագրեր եք փորձելու իրականացնել առաջիկա խորհրդարանական աշխատանքում:

- Որպես մեծամասնականով ընտրված պատգամավոր իմ հնարավորությունների սահմաններում նպաստելու եմ Էրեբունի համայնքում առկա մի շարք խնդիրների լուծմանը:

Ընտրվելու դեպքում կցանկանայի աշխատել բնապահպանական եւ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում: Երեւի կհարցնեք ինչո՞ւ: Պատասխանեմ: Համագործակցում եմ բնապահպանությամբ զբաղվող գիտնականների, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ: Առանց չափազանցնելու կարող եմ ասել, որ այդ ոլորտը երկրի անվտանգության գերակա խնդիրներից մեկն է եւ օրենսդիր մարմինը անվերապահորեն ամենալուրջ մոտեցումներ պետք է դրսեւորի բնապահպանական հարցերին: Կարծում եմ դեռ առիթ կունենանք այդ մասին ավելի մանրամասն խոսելու:

Կրկնված չեմ լինի, եթե ասեմ, որ երկրում սոցիալական բնույթի շատ խնդիրներ են կատարվել, այդ թվում նաեւ Էրեբունի համայնքում: Մոտիկից գիտեմ դրանք եւ սխալված չեմ լինի, եթե ասեմ, որ համալիր ու հետեւողական աշխատանքի կարիք կա: Համենայն դեպս այդ ամենը ինձ համար գերակա նպատակ է:

Զ ՔՐԻՍՏԻՆԱ ԱՄԻՐՅԱՆ

ԼՐԱԳՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՔԱԿԱՆՈՆ

Տեղեկատվական վեճերը լուծելու քաղաքակիրթ տարբերակ

Մեկ քայլ առաջ հայրենի լրագրությունում

Այսուհետեւ զանգվածային լրատվամիջոցներից (ԶԼՄ) դժգոհություններ, բողոքներ ունեցող մարդիկ, լրատվամիջոցների հրապարակումներից տուժած անձինք կարող են ոչ թե կռիվներ անել խմբագրությունների կամ հեռուստառադիոընկերությունների շենքերի առջեւ, ծեծել լրագրողներին կամ լրատվամիջոցների ղեկավարներին, այլ դիմել 6 լրատվամիջոցների եւ 1 ՀԿ-ի ղեկավարներից կազմված դիտորդ մարմնին եւ նրա միջոցով կարգավորել իրենց խնդիրները:

Հունվարից Երեւանի մամուլի ակումբը (ԵՄԱ) գործընկեր կազմակերպությունների հետ հանդես է եկել լրագրության մեջ եւ լրագրողական աշխատանքում ինքնակարգավորման մեխանիզմներ ձեւավորելու նախաձեռնությամբ: Օրեր առաջ ԵՄԱ-ում տեղի է ունեցել ԶԼՄ ինքնակարգավորման ԵՄԱ նախաձեռնությանը միացած լրատվամիջոցների եւ լրագրողական կազմակերպությունների ղեկավարների հավաքը, որտեղ ընդունվել է լրագրողական աշխատանքների կարգավորման վարքականոն ու ընտրվել դիտորդ մարմին:

Վարքականոնում ընդգրկված կանոնները վերաբերում են լրագրողների եւ լրատվամիջոցների աշխատանքին, ովքեր պետք է պահպանեն հրապարակումների ճշգրտության եւ անկողմնակալության, տեղեկությունների աղբյուրների հետ հարաբերություններում ազնվության, խմբագրական անկախության, մարդկանց անձնական կյանքի եւ այլ իրավունքների, զանազան խմբերի ներկայացուցիչների եւ համամարդկային արժեքների նկատմամբ հարգանքի, հանրության հետ ազնիվ լինելու սկզբունքները: Վարքականոնը ստորագրել են 18 լրատվամիջոցներ, 8 լրագրողական կազմակերպություններ, հասարակական կազմակերպություններ, անհատ լրագրողներ (եւս 3 լրատվամիջոցներ էլ միացել են նախաձեռնությանը, բայց դեռ չեն ստորագրել): Վարքականոնին կից կա նաեւ հավելված, որն ուղղված է ընտրությունների ու հանրաքվեների լուսաբանման սկզբունքներին: Դիտորդ մարմնի առաքելությունն է վարքականոնի խախտումների վերաբերյալ դիմումների քննարկումն ու եզրակացություններ կատարելը, որը խախտում կատարած լրատվամիջոցը պետք է հրապարակի:

Երեկ ժուռնալիստների միությունում հրավիրված ասուլիսի ժամանակ ԵՄԱ նախագահ **Բորիս Նավասարդյանը** նշեց, որ պրոֆեսիոնալ եւ բարոյական նորմերի սահմաններում աշխատելու ցանկությամբ է ծնվել նախաձեռնությունը: «Տեղեկատվական վեճերը կարող են լուծվել առանց դատական վեճերի եւ «ռազբորկաների», քաղաքակիրթ ձեւով», ասաց նա: Ժուռնալիստների միության նախագահ **Աստղիկ Գեւորգյանը** նախաձեռնությունը նախ համարձակություն համարեց՝ ընդգծելով, որ ԶԼՄ-ների ղեկավարների համար հեշտ չէ հրապարակել իրենց իսկ խախտումների վերաբերյալ եզրակացությունները, հետո էլ հավելեց, որ ժողովրդավարացման ճանապարհին սա շատ կարեւոր քայլ է. «Մենք մեր հետեւից դեպի ժողովրդավարություն ենք տանելու նաեւ նրանց, ովքեր չեն ցանկանում: Լրագրողին չի ներվի զարգացումներից հետ մնալը»: Նա հավաստիացրեց, որ դիտորդ մարմինը պիտի աշխատի խղճի մտոք, արդարացի եւ անկողմնակալ, որպեսզի հետագայում այդ վարքականոնին միանան նաեւ մյուս լրատվամիջոցները:

Խոսքի ազատության պաշտպանության կոմիտեի նախագահ **Աշոտ Մելիքյանը** հայտարարեց, որ ցանկության դեպքում մյուս լրատվամիջոցները եւս կարող են միանալ նախաձեռնությանը: «Մելտեքս» ՍՊԸ նախագահ **Մեսրոպ Մովսիսյանը** վարքականոնի ընդունումը նոր եւ կարեւոր փուլ համարեց հայկական լրատվության եւ լրագրության մեջ՝ նշելով, որ մեր լրագրության պատմությունը շատ ծանր ճանապարհ է անցել: Հանրության շահերը ներկայացնող «Իրավունքի եւ ինֆորմացիայի կենտրոն» ՀԿ նախագահ **Լիլիթ Սիմոնյանն** էլ հույս հայտնեց, որ լրագրողական դաշտի կարգավորումը կնպաստի լրագրողների հնարավորինս անկախ աշխատանքին:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Օսկանյան-Մամեդյարով հերթական հանդիպում՝ մանրազնին նախապատրաստությամբ

1-ին էջից

Առավել հետաքրքրական է, որ յուրաքանչյուր պարագայում հայկական կողմը շարունակում է խոսել փոխզիջումների մասին այն դեպքում, երբ ադրբեջանական կողմի հայտարարություններում անգամ հարցականի տակ է դրվում Հայաստանի ապագան՝ ակնհայտորեն արդեն խոսելով ոչ թե բարիդրացիությունից, այլ սպառնալիքներից: Միեւնույն ժամանակ նավթային դոլարներով սեփական հնարավորությունները չափող Ադրբեջանը թերեւս չի կարող ունկնդիր չլինել փորձագետներից շատերի այն կարծիքին, որ ժամանակավոր եւ շատ դեպքերում էլ վտանգավոր են հեշտ ավելացող նավթային եկամուտները, ինչպես նաեւ դրանք չէ, որ կարող են ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ձեւի կամ ժամկետների առումով որոշիչ դեր ունենալ:

Ինչեւէ, ցայսօր բանակցությունների սեղանին դրված, այսպես կոչված, երկէջ փաստաթուղթը, որ ամփոփում է հիմնարար սկզբունքները, մնում է անհայտության մեջ: Եվ այն ժամանակ, երբ միջնորդներն ու այլ կառույցներ խոսում են Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հանրություններին համաձայնությանը նախապատրաստելու անհրաժեշտությունից, քննարկման առարկա դարձած եւ ոչ մի դրույթ չի ներկայացվում նույն այդ հանրություններին: Ավելին, Լեռնային Ղարաբաղի նախագահ Արկադի Ղուկասյանն էլ իր հերթին որոշակի անհամաձայնությունների մասին է հայտարարում, ընդգծելով, որ Ադրբեջանն այսպես թե այնպես ստիպված կլինի բանակցել Լեռնային Ղարաբաղի հետ:

Ինչ վերաբերում է փախստականների վերադարձի եւ Ղարաբաղի կարգավիճակի քննարկման հարցերին, ապա այդ առնչությամբ խառնաշփոթ առաջացնող մոտեցումներն ու ձեւակերպումները բնավ էլ հասկանալի չեն դառնում, թե ինչ մակարդակում են այդ հարցերի քննարկումներն ու ժամկետային տիրույթները: Թերեւս կարելի է որոշակիության առումով մեջբերել Մինսկի խմբի ֆրանսիացի համանախագահ Բեռնար Ֆասիեի դիտարկումը, թե փախստականների վերադարձը բարդագույն խնդիր է, որ կարիք ունի ամենայն մանրամասնությամբ նախապատրաստման ու քննարկման՝ սկսած վերադարձի ամսաթվերից մինչեւ կոնկրետ բնակավայրերի հարցերը: Իսկ Ղարաբաղի կարգավիճակի առնչությամբ հարցադրումներն առավել քան շատ են՝ գեթ մեկ պատասխանի բացակայությամբ:

Այսօր էլ, ամենայն հավանականությամբ, հանդիպումից հետո նախապես կխոսեն կառուցողական մթնոլորտում անցած լինելու եւ հուսադրող տրամադրությունների մասին, իսկ հետո էլ կվերադառնան կրկնությունից իմաստազրկված հայտարարությունների համատեքստում հնչեցվող անհեթեթություններին՝ կրկին «հերթական հանդիպումն անցավ կառուցողական մթնոլորտում, բայց անարդյունք» ձեւակերպումներով:

Ինչպես չենթարկվել «սոցիոլոգիական» թելադրանքին

Ապագա խորհրդարանի պատգամավորության թեկնածուների ցանկը դեռ նոր է հրապարակվել, պաշտոնապես քարոզչության մեկնարկին էլ դեռ զգալի ժամանակ կա, սակայն մեր հեռուստաընկերություններում եւ մյուս լրատվամիջոցներում շատ վաղուց արդեն քարոզարշավն սկսվել է, իսկ ռեյտինգավորման զանազան «անկախ» մոնիտորինգներն ու վերլուծություններն արդեն պարտադրում են, ճնշում ընտրողին եւ հարկադրում ականջ կախել այնտեղ նշված թվերին: Հոգեբաններին, սոցիոլոգներին եւ բժշկության ոլորտի մի շարք նեղ մասնագետներին (այդ թվում՝ հիպնոսի) շատ լավ հայտնի է, թե ինչ ուժ ունի ներշնչանքը, ծրագիրը, որ տրվում է մարդուն գովազդների, տարբերական լրատվության, ինչու չէ՝ լրատվությունը որպես հիպնոսի տարատեսակ օգտագործման միջոցով: Մասնագիտական բարձր որակով արված ներշնչանքը կարող է հիվանդ մարդուն բուժել եւ, ընդհակառակը, տանել անհավանական թվացող որոշումների, ստիպել մարդուն ընկնել ընկճվածության մեջ, կամ դուրս գալ այդ վիճակից: Եվ այսօր գիտության ու բժշկության ամբողջ ոլորտներ զբաղված են մարդու ենթագիտակցության վրա ազդող ամենատարատեսակ գործոնների եւ ենթագործոնների ուսումնասիրությամբ, եւ ավելի ու ավելի է փաստերով սնվում այն տեսակետը, որ հասարակությանն անուղղակիորեն կարելի է կառավարել: Սա նոր չէ, եւ քաղաքականության մեջ դրան տիրապետողներն էլ անհայտ չեն՝ Հիտլերից սկսած, վերջացրած ամենադաժան իմիջ ունեցող խարիզմատիկ առաջնորդներով, որոնք, այնուամենայնիվ, չեն հրաժարվել հոգեբանների, սոցիոլոգների ծառայություններից եւ զանգվածային ներշնչման թույլատրելի դոզաներից եւս օգտվել են: Հարցը սակայն այն է՝ որքանով է հասարակության իրավունքն այդտեղ պահպանվում, ընդհանրապես հարցնո՞ւմ են նրան՝ ուզո՞ւմ է արդյոք նա լինել փորձակենդանու դերում: Եվ ո՞վ կպաշտպանի մարդկանց զանազան «սոցիոլոգիական» հարցումներից եւ այլ ուղղորդող ռեյտինգավորողներից, որոնք միայն ու միայն մի շարժառիթ ունեն՝ պատվիրատուի փողը: Երբ Արշակ Սադոյանը ընդդիմության հեռուստաքարոզչության համար ԱՄՆ դեսպանատնից փող էր ուզում, բոլորս մի լավ ծիծաղեցինք: Իրականում այստեղ մտածելու բան կա. մարդը, այն էլ ԱԺ երկարամյա պատգամավորը, հիանալի գիտե քարոզչամիջոցների ավերիչ դերը, այլ ճանապարհ չգտնելով եւ ներսից հույսը կտրելով՝ հայացքը դուրս էր նետում, մոռանալով սակայն, որ ինչքան անաչառ չի կարող լինել այս կամ այն կլանին սպասարկող լրատվամիջոցը, այնքան անդառնալի ավեր կարող է գործել տակը գաղտնի նպատակ դրված փողի՝ «ժողովրդավարական» գեղեցիկ անունը կրող տոպրակը: Բայց ի՞նչ անեն մերոնք՝ տարատեսակ ուղղորդումների հորձանքում, ինչպես ընտրողը գտնի այն միջինացված ճշմարտությունը, որը կօգներ հասարակության գերակշիռ մասի պահանջարկին համեմատ Ազգային ժողով եւ ըստ դրա էլ ապագա կառավարություն ձեւավորել: Սրա հույսն ընտրողն աստիճանաբար կորցրեց, երբ վերջին մի քանի ընտրություններին նախորդող ամիսներին տեսավ վայրենի ու տարերային քարոզարշավ, վճարովի սոցիոլոգներ եւ սեփական գրպանի պարունակությունը լցնողի քմքով «սոցիոլոգիական» ուղղորդումներ:

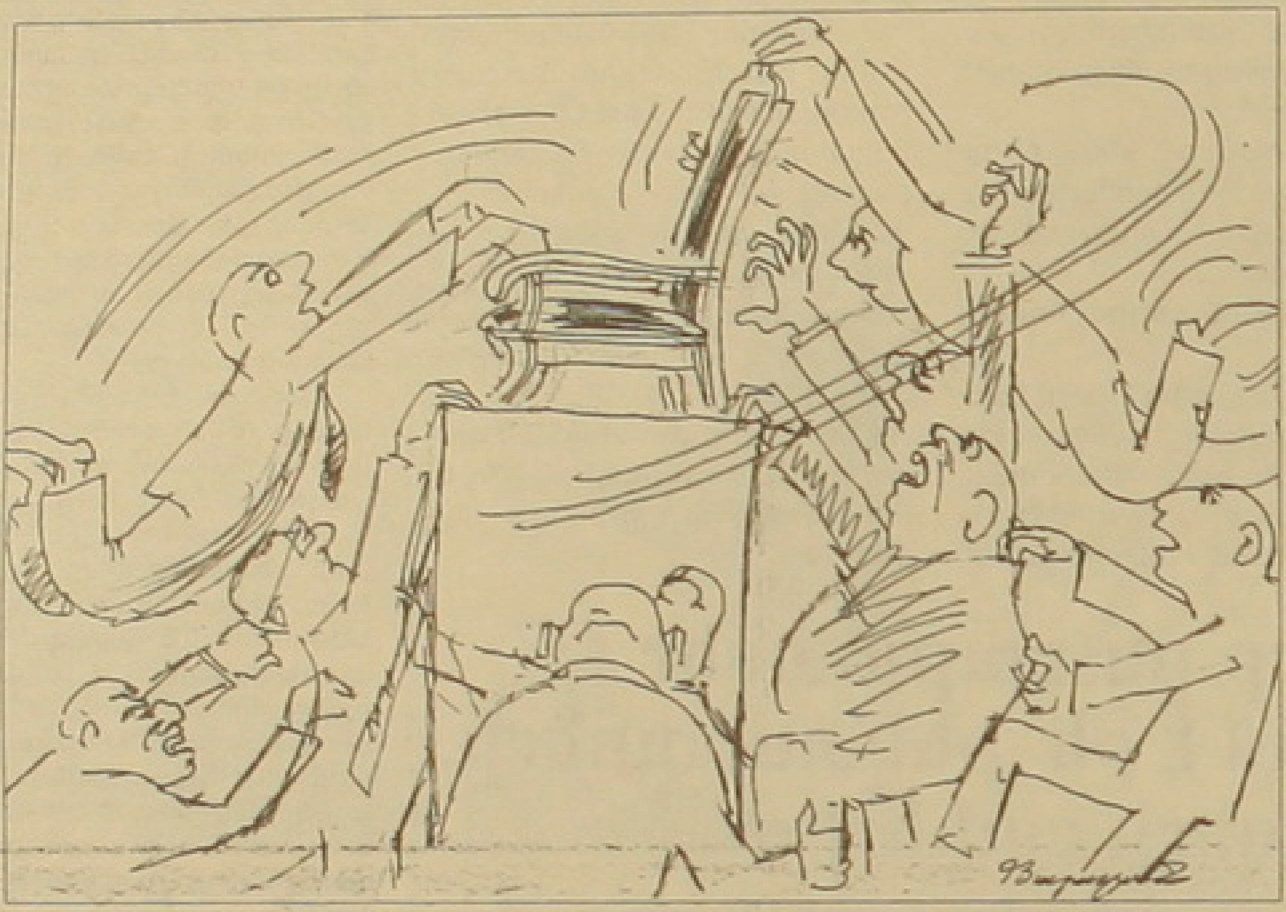

Ըստ ԵՊՀ սոցիոլոգիայի ամբիոնի վարիչ Լյուդմիլա Հարությունյանի՝ «սոցիոլոգիական հարցումների մի մասն, անշուշտ, պատվիրատուին է ծառայում: Այդպիսի գործելակերպը կարելի է կանգնեցնել միայն պրոֆեսիոնալիզմով եւ պրոֆեսիոնալ էթիկայով»: Սակայն մեզ մոտ մի քանի հանրահայտ պրոֆեսիոնալներ կան ընդամենը, որոնց գնելն ավելի է հեշտանում, քանի որ նրանք մեծ պատվերներ ունենում են միայն ընտրությունների շրջանում, եւ պրոֆեսիոնալ էթիկայի մասին խոսակցությունն այստեղ սեւ գրքի դեր անգամ չունի: Եվ բնավ զարմանալի չէ, որ ուզած հանրահայտ սոցիոլոգին երբ այս օրերին լրագրողները վրա ընկած հարցնում են, թե ինչպիսին կլինի ուժերի հարաբերակցությունն ապագա խորհրդարանում (լրագրողի գործն է հարցնելը՝ այստեղ մեղադրանք չկա- Մ.Խ.), էս մեր սոցիոլոգը չի ասում, թե պրոֆեսիոնալ էթիկան չի թողնում հարաբերակցություն թելադրել եւ հասարակական կարծիքի վրա ազդել, մանավանդ որ, հայտնի է, սոցիոլոգներն էլ վաղուց կողմնորոշված են, եւ ամեն մեկն ինչ-որ շրջանակ ներկայացնում է: Ու հաճույքով գծում է՝ «Բարգավաճը»՝ որքան, ՀՀԿ-ն՝ որքան, էսինչն ու էնինչը՝ որքան, ընդդիմությունից՝ ով: Բայց չէ՞ որ հենց սա էլ սոցիոլոգիական կոռուպցիա է: Նախօրոք խորհրդարան են նշանակում, փաստորեն, ընտրողին էլ շան տեղ չեն դնում: Բա զանազան հարցումները, որ հենց այս օրերին արդեն կախվում են մեր գլխին: Հենց օրերս լրատվական գործակալություններից մեկն «անկախ» փորձագետների վերլուծությունների հիման վրա այդպիսի՝ մի շատ կասկածելի ռեյտինգավորում ներկայացրեց հասարակությանը, որի հետեւում լավ ուրվագծվում էր պատվիրատուն: Այնպես որ խեղճ ընտրողին այսուհետեւ շաբաթը մեկ մի «ռեյտինգ» ներկայացնելու են՝ վճարողի քմքին համապատասխան:

Եվ պատահական չէ, որ Հայաստանում չեն կիրառում եվրոպական երկրներում վաղուց արդեն իրականացվող եւ համարյա 90 տոկոսանոց ճշգրիտ պատկեր ներկայացնող «էկզիտ-փոլ» հարցման եղանակը, որը, կիրառվելու դեպքում, կհակասեր բոլոր արված սոցիոլոգիական հարցումների արդյունքներին: Այս եղանակով ընտրությունների օրը հարցում են անում ընտրատարածքներից դուրս եկող ընտրողներին. Արեւմուտքում ընտրողների 80 տոկոսը անկեղծորեն պատասխանում է այս հարցումներին, ինչը թույլ է տալիս ընտրության օրվա վերջում էկզիտ-փոլի արդյունքով որոշել ընտրություններում հաղթող թեկնածուին կամ ուժին, եւ դա սովորաբար համընկնում է ընտրությունների վերջնական արդյունքների հետ: Մեզ մոտ, սակայն, պատվիրված սոցիոլոգիական հարցումները չեն միայն խոչընդոտում այդպիսի հարցման անցկացմանը (արդյունքների մեծ տարբերությունը հասարակության մեջ անվստահություն կսերմաներ բոլորի եւ ամեն ինչի հանդեպ), մյուս խոչընդոտն այն է, որ ժողովրդի մի զգալի մասն էլ է ներքաշվում ընտրակեղծիքների մեջ եւ տարբեր պատճառներով (վախ, ընտրակաշառքի ընդունում, խոստում ազգականին) չի ուզենա ճշմարտությունն ասել: «Էկզիտ- փոլի» կիրառման դեպքում արդյունքը կարող է խնդիրներ ստեղծել նաեւ երկրի համար՝ միջազգային ատյանների կողմից ընտրությունների ընդհանուր արդյունքների ճանաչման խոչընդոտ լինել, գլխացավանք ստեղծելով երկրի համար, իսկ երկրի անվտանգությունն առայժմ հայերս ավելի բարձր ենք դասում ընտրությունների ամեն տեսակ արդյունքներից, մենթալիտետ է: Այնպես որ՝ մենք մեր «սոցիոլոգիական» հարցումների ու մեր սեփական գործելակերպի գերին ենք առայժմ:

ՄԱՐԻՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Երկու անգամ մեծամասնականով ընտրված Արմեն Մխիթարյանն այժմ ՀՀԿ համամասնական ցուցակում է

Արմեն Մխիթարյանն Ազգային ժողովի պատգամավոր է, ՀՀԿ խմբակցության անդամ, ԱԺ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի անդամ է, արցախյան պատերազմի մասնակից, նաեւ աֆղանական պատերազմի մասնակից է եղել՝ ծառայելով խորհրդային բանակում: Արմեն Մխիթարյանը ստաժավոր օրենսդիրներից է, քանի որ 2 գումարման պատգամավոր է եղել. 1999-2003 թվականներին՝ թիվ 6 ընտրատարածքից, 2003-2007 թ.թ.-ին՝ թիվ 7 ընտրատարածքից մեծամասնական կարգով ընտրված պատգամավոր է: ՀՀԿ-ն որոշել է այս անգամ նրան ընդգրկել իր համամասնական ցուցակում: Արմեն Մխիթարյանը քչախոս պատգամավորներից է համարվում: Երեւի հենց նրա վրա կարելի է տարածել ՀՀԿ խմբակցության նախագահ Գալուստ Սահակյանի հետեւյալ միտքը՝ միշտ չէ, որ խոսողներն են նպաստում ընդհանուր գործին, կան պատգամավորներ, որոնք քվեարկությամբ ճշտապես սատար են կանգնում խմբակցության աշխատանքին եւ դիրքորոշումներին: Արմեն Մխիթարյանը հանգրվանել է ՀՀԿ ցուցակի 32-րդ հորիզոնականում: 46-ամյա պատգամավորը լավատես է ընտրությունների գործընթացի հանդեպ. «Իմ կարծիքով՝ ընտրությունները նորմալ կանցնեն, առանց տարատեսակ դրսեւորումների: Քանի որ ես երկու անգամ Արաբկիր համայնքից եմ ընտրվել, տարածքը շատ լավ եմ ճանաչում, իմ կարծիքով՝ մեր համայնքը մյուսներից տարբեր է, հատկապես մտավորականության լայն ներկայացվածությամբ, եւ կարծում եմ այստեղ առողջ ու թափանցիկ ընտրություններ կլինեն», ասում է նա:

Տարածված կարծիք է՝ ՀՀԿ-ն միջոցների առջեւ խտրություն չի դնում ցանկալի նպատակին հասնելու համար. մեր այս դիտարկմանը Արմեն Մխիթարյանը հակադարձեց. «ՀՀԿ-ն ստեղծվել է մեր աչքի առաջ, Աշոտ Նավասարդյանի ղեկավարությամբ ճանապարհ է անցել, նրա ազնվությունն ու հայրենասիրությունը վարակիչ են եղել բոլորի համար, իսկ նրա գաղափարները այսօր ՀՀԿ-ից շատերն են կրում, ՀՀԿ-ն էլ իր սկզբունքներին եւ գաղափարախոսությանը հավատարիմ է»:

Ինչպիսի՞ արդյունք է իր համար արձանագրել Արաբկիրի ընտրողի շնորհիվ երկու անգամ մեծամասնական ընտրակարգով խորհրդարանում հայտնված պատգամավորը: Ա. Մխիթարյանն ընդգծում է, որ իր շտաբի դռները միշտ բաց են եղել Արաբկիրի բնակիչների առջեւ, եւ նա փորձել է լուծում տալ բոլոր այն խնդիրներին, որոնք ի զորու է եղել լուծելու: Իհարկե, շատ խնդիրներ սոցիալական են եղել, եւ դրանց լուծումը միշտ չէ, որ հնարավոր է եղել. մարդիկ հաճախ դիմում են գազ անցկացնելու, աշխատանքի տեղավորման, վերելակների նորոգման, դրամական աջակցության խնդիրներով, ինչը ոչ միշտ է հնարավոր լուծել, խոստովանում է Ա. Մխիթարյանը, եւ նրա կարծիքով՝ ավելի հեշտ է օրենսդրական եւ իրավական ոչ ճիշտ մոտեցումներից ընտրողին պաշտպանելը:

Բոլոր դեպքերում՝ արաբկիրցի այն ընտրողները, ովքեր առնչվել են արցախյան եւ աֆղանական պատերազմի վետերանի հետ, ովքեր զգացել են նրա աջակցությունն ու խորհուրդ ստացել նրանից, կուսակցությունների օգտին քվե տալիս հաշվի կառնեն, թե ո՞ր կուսակցության ցուցակում է ընդգրկված Ա. Մխիթարյանը, եւ իրենց ընտրությունը կանեն նաեւ այդ գործոնի շնորհիվ:

Գ

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ԿՈՍՏՅԱՆ

ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐՈՒՑ

Կրթության ոլորտի ղեկավարները «Բարգավաճում» են շատ

Որեւէ այլ կուսակցության առաջադրած թեկնածուների ցուցակում չեք գտնի բուհերի 4 ռեկտորների անուններ, բացի «Բարգավաճ Հայաստանից»՝ Երեւանի գեղարվեստի ակադեմիայի ռեկտոր Արամ Իսաբեկյան, ֆիզիկական կուլտուրայի պետական ինստիտուտի ռեկտոր Վահրամ Առաքելյան, Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտի ռեկտոր Վարդեւան Գրիգորյան, «Հայբուսակ» համալսարանի ռեկտոր Վահե Էնֆիաջյան: Նաեւ 4 դեկանի անուններ՝ Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրության ֆակուլտետի դեկան Արծրուն Ավագյան, պետական ագրարային համալսարանի ագրոնոմիայի ֆակուլտետի դեկան Գագիկ Սանթրոսյան, պետական տնտեսագիտական համալսարանի ֆինանսական ֆակուլտետի դեկան Արմեն Ճուղուրյան, Գեղարվեստի պետական ակադեմիայի կերպարվեստի ֆակուլտետի դեկան Էդիկ Վարդանյան: Քիչ չեն նաեւ առաջադրված ամբիոնի վարիչներն ու դասախոսները՝ ընդհանուր թվով 12, ինչը, թվում էր, խիստ բնորոշ պիտի լիներ Հանրապետական կուսակցությանը: Սակայն վերջինում գտնում ենք ԵՊՀ ընդամենը 2 դասախոսի, ոչ պետական բուհերի մեկ ռեկտորի ու դասախոսի անուններ: «Բարգավաճում», ի տարբերություն Հանրապետականի ընդգրկված են նաեւ հանրակրթության ոլորտի ներկայացուցիչները, բացառապես մայրաքաղաքից՝ Երեւանի Դանիել Վարուժանի անվան դպրոցի, ինչպես նաեւ թիվ 59 եւ 130 դպրոցների տնօրեններն ու թիվ 6 դպրոցի փոխտնօրենը:

Նախորդ խորհրդարանում կրթության եւ գիտության պորտֆելին տեր դարձած ՀՅԴ կուսակցության ցուցակում որեւէ ռեկտորի ու դեկանի անուն չկա, կան միայն տարբեր բուհերի 9 դասախոսներ, մեկ ամբիոնի վարիչ՝ պետական տնտեսագիտական համալսարանի պատմության եւ քաղաքագիտության ամբիոնի վարիչ Արարատ Հակոբյանը: Երկու թեկնածու է առաջադրվել կրթության նախարարության ազգային ինստիտուտից՝ տնօրենն ու փոխտնօրենը: Հանրակրթությունից ներկայացված են Երեւանի Գրիբոյեդովի անվ. միջնակարգ դպրոցի փոխտնօրենը եւ Ախուրյանի Նիկոլ Աղբալյանի անվ. վարժարանի տնօրենը:

Հանրակրթության ոլորտից առաջադրվածների թիվը թերեւս ամենաբարձրը «Օրինաց երկրում» է, ընդհանուր թվով 6՝ տնօրեններ, ուսուցչուհիներ, ուսմասվար, որոնց միանում են նաեւ մսուր մանկապարտեզի, քոլեջի եւ ուսումնարանի 3 տնօրեններ՝ բոլորն էլ Երեւանից:

Կրթության ոլորտի հանդեպ շռայլություն չի դրսեւորել հատկապես «Ազգային միաբանությունը»՝ բավարարվելով մեկական դասախոսով եւ ուսուցչով:

Իսկ «ՄԱԿ» -ի ցուցակում ուշադրավ են Երեւանի եւ Գյումրու պետական կոնսերվատորիաների 2 ռեկտորների անունները, որոնց կողքին տեղ չի գտել ոչ մի դասախոս կամ ուսուցիչ: «Ժողովրդական կուսակցությունն» առաջադրել է Վանաձորի մանկավարժական ինստիտուտի պրոռեկտորին, Երեւանի բուհերից 3 դասախոսների, դպրոցի մեկ տնօրենի եւ Ամրակից գյուղի 1 ուսուցչի:

Մյուս կուսակցությունների ցուցակներում կրթության ոլորտի մարդկանց անուններն անհամեմատ քիչ են, օրինակ՝ ՀՀՇ-ն առաջադրել է միայն Վանաձորի Պուշկինի անվան դպրոցի ուսուցիչ Վաղարշակ Անդրեասյանին:

Կրթության ու գիտության ոլորտից մեծ թվով թեկնածուներ առաջադրելն, ինչ խոսք, դրական երեւույթ է այն առումով, որ մեր խորհրդարանը գրագետ ու բանիմաց մարդկանց կարիք շատ ունի: Բայց մյուս կողմից հնարավոր չէ անտեսել ռեկտորների, պրոռեկտորների, դեկանների կամ կրթական այս կամ այն օջախի տնօրենների ազդեցության լծակները: Մեր իրականության մեջ դժվար է պատկերացնել, որ որեւէ բուհի ռեկտոր կամ դպրոցի տնօրեն իր ուսանողի կամ աշակերտի ծնողի ձայնը ստանալու ցանկություն չունենա: Այլ հարց է, թե ինչ հնարներ գործի կդրվեն այդ ձգտումն աննկատ թողնելու համար:

Հաստատ է մի բան, որ մեր փոքր երկրում աննկատ ու թաքուն թվացյալ բազմատեսակ ոլորտապտույտներով խաղերը բավականին արագ են բացահայտվում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

- Լիբանանի դեմ Իսրայելի սանձազերծած պատերազմից հետո բավական շարունակվեց տագնապալի շրջանը: Ռազմական գործողություններին հաջորդեց քաղաքական ու դրա հետեւանք տնտեսական անկայուն վիճակը: Վերջինի առավել զարգացմանը մեծապես նպաստեց այն նստացույցը, որն արդեն ավելի քան երկու ամիս շարունակվում է Բեյրութի կենտրոնական թաղամասում՝ կաթվածահար անելով առեւտուրը: Պատերազմ չկա, բայց պայթյունները, որոնցից անմեղ քաղաքացիներ են զոհվում, լարվածություն են պահպանում երկրում: Տակավին ուրվագծված չէ այն հեռանկարը, որով պետք է զարգանան քաղաքական գործընթացները:

Պատերազմի դեմ ահա թե ինչ դժվարությունները կան, դաժանաբար ենք միասին ձեռք սեղմած անցել և խորհուրդներ ենք ստեղծել ապագա տագնապները ջանքերով վերացնելու: ուրախ պաշտպանություններին ընդառաջ գալով, գրանցել ենք կատարած ծրագրերը...

ման մասին շատ արագ թղթակցություններով, լրատվությամբ վերականգնելու խնդիրը: Հարկավոր է ցույց տալ թե՛ գաղութի, թե՛ ողջ երկրում կազմակերպված կյանքի առկայությունը՝ հակառակ տագնապների եւ դժվարությունների: Այս առումով թերթի աշխատանքները միշտ համահունչ են եղել գաղութի կյանքին:

Խնդիրներից զատ եւ գուցե ավելի ցայտուն անդրադարձ կա նաեւ նվաճումներին բոլոր ոլորտներում: Այսպես, կրթական խնդիրներին անդրադառնալիս թերթը հստակորեն զարգացնում է հայ երեխայի՝ հայկական վարժարան հաճախելու անհրաժեշտության գաղափարը: Կա օտար վարժարաններում ուսանե-

հայաստանյան մամուլի հետ: «Ազդակը» արդեն երեք տարի, ուղղագրական փոփոխություններով, Լիբանանում հրատարակում է «Երկիր» շաբաթաթերթը եւ անվճար տրամադրում իր ընթերցողներին: Պատերազմի պատճառով շաբաթաթերթի ընդհատված հրատարակումը շուտով կվերականգնվի: Հայաստանյան իրադարձություններով հետաքրքրվող անձինք գոհ են, հնարավորություն ունեն նաեւ Հանրային հեռուստատեսությամբ տեղեկանալու Հայաստանում կատարվածին:

«Ազդակի» 80-ամյակի կապակցությամբ ծրագրել ենք կայքէջի նոր ձեւավորում: Նախատեսվում է Միացյալ Նահանգներում գործող հայկական հեռուստաընկերությունների

Կարեւորը ընդհանուր գաղափարի շուրջը համախմբվելն է

Հարցազրույց Բեյրութի «Ազդակ» օրաթերթի տնօրենի հետ

80 տարի առաջ՝ 1927 թվականի մարտի 7-ին Լիբանանում լույս է տեսել «Ազդակ» օրաթերթի առաջին համարը: Տասնամյակներով հաշվող իր գոյության ընթացքում ՀՅ Դաշնակցության Լիբանանի պաշտոնաթերթը մշտապես եղել է լիբանանահայ համայնքի իրականության կողքին ու մասնակիցը: «Ազդակի» հոբելյանի եւ լիբանանահայ համայնքի այսօրվա իրականության մասին զրուցեցինք պարբերականի տնօրեն Շահան Գանտահարյանի հետ:

- Նման իրավիճակն ի՞նչ ազդեցություն է ունենում լիբանանահայ գաղութի կացության վրա:

- Բոլոր այն տագնապները, որ վերաբերում են Լիբանանին ընդհանրապես, վերաբերում են բնականաբար նաեւ հայ համայնքին, տարանջատել հնարավոր չէ: Դժվարություններին դիմակայելու փորձառություն կա՝ 17 տարվա քաղաքացիական պատերազմ ենք անցել, որը զարգացրել է համայնքի բնական դիմադրողականությունը եւ բոլոր փորձություններից հետո վերստին ինքնակազմակերպվելու, իր հաստատությունները տեր կանգնելու կարողությունը: Բայց, իհարկե, խնդիրներ կան: Ռազմական գործողությունների դադարեցումից հետո երկրից հեռացած լիբանանահայերից շատերը վերադարձան: Բայց տնտեսական անորոշությունը, քաղաքական լարվածությունը պատճառ են դառնում կրկին այլ երկիր մեկնելու մասին առնվազն մտածելու համար: Հատկապես երիտասարդությունը ցանկանում է իր ապագայի առնչությամբ որոշում կայացնելու եւ իրագործելու հնարավորություն ունենալ:

- Արտագաղթ այլ երկրում տեսնելը, խառը ամուսնությունները ի՞նչ վտանգ են ներկայացնում լիբանանահայ գաղութի համար:

- Ինքնալիկվիդացման, նսեմանալու առումով վտանգ առայժմ չեմ տեսնում: Շատ ավելի դժվար հանգրվաններ է անցել լիբանանահայ գաղութը: Փաստորեն այսօր Լիբանանի ամենակազմակերպված համայնքը կարելի է համարել հայկականը՝ իր եկեղեցիով, կրոնական, կրթական հաստատություններով, քաղաքական կուսակցություններով, հասարակական կազմակերպություններով, մամուլով: Չնայած կրած դժվարություններին ու վնասներին, նրանք շարունակում են կազմակերպված գործել եւ գաղութ ղեկավարել:

Խառը ամուսնությունների երեւույթը կա նաեւ այլ համայնքներում: Տարբեր ազգերի համատեղ կենցաղի արդյունքում նման երեւույթներ արձանագրվում են, բայց պարբերաբար մեր եկեղեցական շրջանակներում այդ հարցը արծարծելով, կարող եմ ասել, որ տակավին մտահոգիչ հարթության վրա չէ: Բայց եւ չի կարելի ժխտել, որ երեւույթը կա:

- Այդ իրականությունում ո՞րն եք գտնում ձեր խմբագրած պարբերականի՝ արդեն 80-ամյա «Ազդակի» առաջնային անելիքը:

- Թերթը քարոզչական առումով հսկայական անելիք ունի: Հետպատերազմյան իրավիճակը որոշ բարոյալքում է առաջացրել, կա դրանից ազատվելու, հասարակության եռանդը, կենսունակությունը հոգվածներով, այս կամ այն միջոցառ-

լու երեւույթը, դրա դեմ պայքարում են բոլոր ազգային հաստատությունները: Լիբանանի հայկական վարժարանների շրջանավարտները դժվարություն չեն ունենում երկրի բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանելու: Իսկ Լիբանանում գործող զանազան համալսարանների շարքում Հայկազյան համալսարանը, որ հայ ավետարանական համայնքինն է, լավ հռչակ ունեցողներից է:

- Լիբանանի հայկական լրատվամիջոցները ունե՞ն համագործակցության եզրեր:

- Կարող եմ արձանագրել որպես նոր երեւույթ: Լիբանանահայ մամուլը վերջերս մի քանի համատեղ ձեռնարկներով հանդես եկավ: Նախ կազմակերպեցինք համահայկական խնդիրների եւ հայ մամուլի ընդհանուր հիմնահարցերի քննարկում, ապա Լիբանանում հրատարակվող երեք՝ «Զարթօնք», «Արարատ», «Ազդակ» թերթերը միացյալ համար տպեցին: Ընթերցող հասարակության կողմից դրականապես գնահատվեց, երեք թերթերի գլխավոր խմբագիրներս հաճախ ենք իրար հետ խորհրդակցում: Համագործակցության դաշտը նոր է ձեւավորվում, կան համատեղ իրականացնելիք ծրագրեր: Այդ առումով դանդաղ, բայց հաստատուն առաջ ենք գնում:

Համագործակցություն կա նաեւ

եւ «Երկիր Մեդիա»-ի հետ համատեղ մեր կայքէջում հնարավորություն ստեղծել ON-LINE ռեժիմով դիտելու Լիբանանի հայ համայնքի միջոցառումները, ինչպես նաեւ «Երկիր Մեդիա» հեռուստաընկերության տրամադրած նյութերը: Հոբելյանական միջոցառումները բազմազան են, հուսանք, որ Լիբանանի ընդհանուր իրավիճակը չի խանգարի դրանց իրականացմանը:

- Լիբանանահայ մամուլն այսօր ի՞նչ խնդիրներ ունի:

- Իհարկե, կան դժվարություններ: Տպագիր մամուլն ամբողջ աշխարհում խնդիրներ ունի, քանի որ ինտերնետն ու հեռուստատեսությունը լուր հաղորդելու արագության առումով վաղուց առաջ են անցել տպագիր մամուլից: Վերջինս, սակայն, չի տրտմել իրեն, ու շեշտադրումներ անելով վերլուծական նյութերի վրա՝ կարող է ինչ-որ չափով պահել ունեցած դիրքերը: Անշուշտ, պետք չէ սահմանափակվել լրագրային տարբերակով: «Ազդակի» կայքէջը բավականին ընթերցողներ ունի հայկական գաղթօջախներից, վերջերս նաեւ՝ Հայաստանից:

Դժվարությունների մի մասն էլ վերաբերում է ֆինանսական ու կադրային հարցերին:

- Լիբանանահայերի ակտիվ ներգրավվածությունը երկրի տնտեսական ու քաղաքական կյանքում տարաձայնությունների առիթ չի՞ տալիս է ներհամայնքային այս կամ հարցը լուծելիս:

- Լիբանանին վերաբերող հարցերում տարաձայնություններ ու տարբեր մոտեցումներ լինում են, եթե դրանք չեն շոշափում լիբանանահայ կամ համահայկական խնդիրներ: Վերջին պարագայում համայնքի պատասխանատուները կարողանում են ընդհանուր դիրքորոշման հանգել:

Համահայկական խնդիրներում ներազգային միասնականություն ստեղծելը, անկախ բնակավայրից՝ բոլոր հայերիս համար ընդհանուր եւ ընդունելի գաղափարի շուրջը համախմբվելը, ըստ իս, ամենակարեւոր խնդիրն է:

ՆԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հանդիպում Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարին հետ

Այսօր ՀՅԴ Բիւրոյի Հայ դատի եւ քաղաքական հարցերու գրասենեակի պատասխանատու Կիրօ Մանոյեան, ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի անդամ Յակոբ Հաւաթեան եւ «Ազդակ»-ի տնօրէն Շահան Գանտահարեան հանդիպում ունեցան Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանին հետ:

Շահան Գանտահարեան հաստատեց, որ «Ազդակ»-ի ընտանիքին եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ մեծ գոհունակութեամբ ընկալուած է «Ազդակ»-ի հիմնադրութեան 80ամեակին առիթով Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանի յղած շնորհաւորագիրը:

Նախարար Օսկանեան բարձր գնահատեց սփիւռքի մէջ հայ մամուլին տարած աշխատանքները: Հանդիպումը առիթ ծառայեց նաեւ խորհրդակցելու լիբանանահայ գաղութի իրավիճակին վերաբերող հարցերուն մասին:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Կոնգրեսին ներկայացվել է Իրաքից ամերիկյան զորքի դուրսբերման օրինագիծ

ԱՄՆ Կոնգրեսի ստորին պալատում դեմոկրատները օրինագիծ են ներկայացրել մինչեւ 2008 թ. Իրաքից ամերիկյան զորքերի աստիճանական դուրսբերման վերաբերյալ: Օրինագծի քննարկումը սկսվելու է եկող շաբաթ:

Առաջարկվում է դուրսբերումն ապահովել Իրաքում ամերիկյան զորքի ֆինանսավորումը կրճատելու հաշվին: Բուշի վարչակազմը մտադիր է առաջիկայում այդ զորքի թվակազմն ավելացնել 21,5 հազարով:

Դիտորդներին վկայակոչելով՝ Ինտերֆաքս գործակալությունը նշում է, որ օրինագծի ընդունումը հարցականի տակ է, չնայած Կոնգրեսի զույգ պալատներում դեմոկրատների թվական գերակշռությանը:

Յոթ տասնյակ դեմոկրատներից կազմված կոնգրեսականների խումբը օրինագիծն այնքան էլ արմատական չի համարում եւ պահանջում է Իրաքից անհապաղ դուրս բերել ամերիկյան զորքը:

«Հեռո՛ւ Իրաքից» կոչվող խումբը գտնում է, որ ֆինանսավորման դադարեցումը միայն կերկարաձգի պատերազմը:

Պ. Ք.

Բրիտանիան զունազարդել է «իրաքյան դոսիեն»

«Բրիտանական կառավարությունը զունազարդել է 2003-ին Իրաք ներխուժելու որոշումը արդարացնելու նպատակով հետախուզական ծառայություններից ստացած տեղեկությունները», ասել է մարտի 12-ին «Սքայ նյուս» հեռուստակայանին հարցազրույց տված ՄԱԿ-ի զինամթերքի տեսուչների նախկին ղեկավարներից Հանս Բլիքսը: Նա ՄԱԿ-ի հետազոտող պատվիրակության առաջնորդն է եղել Իրաքում մինչեւ 2003 թ. հունիսը եւ շեշտել, որ Թոնի Բլերի կառավարությունը փաստերը դիտավորյալ զունազարդել է եւ չափազանցված տվյալներով «դոսիե» հրատարակել արդարացնելու համար Իրաք ներխուժումը: Այնտեղ նշված է եղել, որ Սադդամ Հուսեյնը քիմիական եւ կենսաբանական զենքերի հսկայական կուտակումներ ունի, որոնք 45 րոպեում կարող են տեղակայվել եւ պիտանի լինել գործարկվելու:

«Բոլոր հարցական նշանները փոխվել էին բացականչական նշանների: Համոզված եմ, որ սարքված գործ էր», ասել է Բլիքսը, ավելացնելով, որ ըստ «Աստիճեյթեդ պրեսի» հաղորդումների, եթե «մի քանի ամիս եւս նրանց թույլատրվեր» հետազոտություններ կատարել Իրաքում, պատվիրակությունը վստահաբար կհասներ այն եզրակացության, որ Իրաքը չունի նման զենքեր:

Հ. Օ.

Անտվերպենում գողացել են 21 մլն եվրո արժողությամբ ադամանդներ

Ադամանդների առեւտրի համաշխարհային կենտրոն Անտվերպենում (Բելգիա) անհայտ հանցագործը հափշտակել է 21 մլն եվրո ընդհանուր արժողությամբ ադամանդներ: Քաղաքի դատախազության ներկայացուցիչը լրատվամիջոցներին հայտնել է, որ չարագործը թանկարժեք քարերը տարել է անցյալ շաբաթ, բայց կորուստը հայտնի է դարձել երկուշաբթի օրը:

Իրավապահները նշում են, որ գողությունը կատարվել է ալմաստի առեւտրի թաղամասի բանկային պահատուփերից: Գլխավոր կասկածյալն Անտվերպենում ադամանդ վաճառող հոլանդական ընկերություններից մեկի հաճախորդն է, որը մոտ 60 տարեկան է եւ խոսում է անգլերեն: Նրա մոտավոր դիմանկարը հայտնի է, հայտարարված է որոնում:

«Ֆիգարո» թերթի տեղեկությունների համաձայն, 2 մլն եվրո պարգեւավճար է խոստացված հանցագործի ձերբակալմանը նպաստելու դիմաց:

Հանցագործն օգտվել է արգենտինական կեղծ անձնագրից եւ մոտ մեկ տարի նախապատրաստվել է գողությանը: Հնարավոր է, որ նա բանկում ունեցած լինի հանցակիցներ:

Անտվերպենի ադամանդների առեւտրի ընկերակցությունը հայտարարել է, որ գողացված ադամանդների տվյալները հայտնի են աշխարհի բորսաներին, եւ «գողացված քարերի վերավաճառքը գրեթե անհնար է»:

2003 թ. չորս անձինք Անտվերպենում կատարել էին «դարի կողոպուտը», հափշտակելով մոտ 100 մլն եվրո արժողությամբ զարդեր եւ ադամանդներ: Երկու տարի անց նրանք դատապարտվել էին 5-10 տարվա բանտարկության, բայց գողոնն այդպես էլ չէր հայտնաբերվել:

Լոս Անջելեսում մահվան դատապարտվեցին նախկին ԽՍՀՄ-ի երկու քաղաքացիներ

Կալիֆոռնիայի նահանգի կենտրոնական օկրուգի դաշնային դատարանի դատավորը Լոս Անջելեսում երկուշաբթի երեկոյան մահավճիռ է կայացրել պետերբուրգցի տարագիր, 41-ամյա Յուրի Միխելի եւ լիտվացի տարագիր, 40-ամյա Յուրիուս Կադամովասի նկատմամբ:

Դաշնային դատավոր Տիգրան Թեվրիզյանը Միխելին եւ Կադամովասին մեղավոր է ճանաչել փրկագին ստանալու նպատակով նախկին ԽՍՀՄ-ից արտագաղթած 5 անձանց առեւանգման եւ գազանային սպանության մեջ:

Քննությունից պարզվել է, որ 4 տղամարդու եւ 1 կնոջ սպանությունները իրականացվել են 2001-2002 թթ., երբ ոճրագործները, զոհերի հարազատներից կորզելով ընդհանուր առմամբ 1,2 մլն դոլար, սպանել են իրենց զոհերին: Ոճրագործները բոլոր զոհերին խեղդել են առանձնակի դաժանությամբ, ապա դիակներին ամրացրել հատուկ ծանրություններ եւ գցել Կալիֆոռնիայի հյուսիսում գտնվող Նյու Մելոնես ջրամբարի սառցաջրերի մեջ:

Միխելը, Կադամովասը եւ նրանց հանցակիցները սպանել են 58-ամյա շինարար Մեիր Մասկասելին, 39-ամյա հաշվապահ Ռիտա Պեկլերին, 35-ամյա գործարար Ալեքսանդր Ռոմանսկուն, 29-ամյա ինչյունային օպերատոր Նիկ Խարաբաձեին եւ 37-ամյա միլիոնատեր Գեորգի Սաֆիեւին:

Փետրվարին երդվյալների դատարանը Միխելին եւ Կադամովասին դատապարտել էր մահապատժի: Դատավոր Տիգրան Թեվրիզյանը հաստատել է նրանց վճիռը: BBC-ն նշում է, որ 67-ամյա Թեվրիզյանը ԱՄՆ-ում դաշնային դատավոր դարձած առաջին հայն է:

Միխելը ներկա չէր դատավճռի հրապարակմանը: Նրա դատապաշտպանները պահանջեցին անցկացնել նոր դատավարություն, բայց դատավոր Թեվրիզյանից մերժում ստացան:

Երկու մահապարտների փաստաբանները մոտ ժամանակներս դատարանին կդիմեն գանգատարկման հայցերով: Կալիֆոռնիայում դատապարտյալն իր մահապատժի իրականացմանը սպասում է միջին հաշվով 17,5 տարի:

Կալիֆոռնիայում վերջին անգամ մահավճիռ կայացվել էր 1952 թվականին, երբ ԱՄՆ քաղաքացի Տոմոյա Կավակիտան մահվան էր դատապարտվել ռազմագերիների ճապոնական ճամբարներում ամերիկացիների ծանակման համար:

Մեկ տարի անց նախագահ Դուայթ Էյզենհաուերը այդ դատավճիռը փոխարինել էր ցմահ բանտարկությամբ:

Պ. Ք.

Մշակույթ

Հայ գիրքը միջազգայնացնելու փորձեր

Մոսկվայի գարնանային ամենամյա ցուցահանդեսում

Գրահրատարակչական մշակույթը Հայաստանում որոշակի առաջընթաց է արձանագրում, թվային արտահայտությամբ խորհրդային եւ հետխորհրդային տարիների համեմատությունը մոտավոր այսպիսի մի պատկեր է ներկայացնում. Հայաստանում գործել են 6 գլխավոր հրատարակչություն, այսօր Հրատարակիչների ազգային ասոցիացիային անդամագրված է 200 հրատարակչություն, 6 տպարանի փոխարեն այսօր գործում են մոտ 160-ը, մինչդեռ նախկինում շուրջ 160 գրախանութներից այսօր հազիվ 16 նորմալ գրախանութ կա: Ասոցիացիայի նախագահ **Վահան Խաչատրյանը** այս թվերին ավելացնում է եւս մեկը՝ այսօր շուրջ 1500 անուն գիրք է տարեկան լույս ընծայվում: Դրանց քանակական աճը ցավոք ի վնաս բովանդակայինի է: Հրատարակվող գրքերի 90 տոկոսը պատվիրատուի ճաշակով ուղղված է շուկայի պահանջի բավարարմանը, որը հիմնականում տեղեկատվական-մասնագիտական բնույթի գրականություն է՝ բառարաններ, ինքնուսույցներ, իրավաբանական-օրենսդրական, համակարգչային, ուսուցողական հրատարակություններ: Նկատելիորեն նվազել է գեղարվեստական գրականության նկատմամբ ընթերցողական հետաքրքրությունը: («Բայց մարդը չի կարող գիտակցական-իմացական ներդաշնակության մեջ լինել, եթե նրա ուղեղը չի ընդունում գեղարվեստական մտածողություն եւ արվեստ»): Միջազգային գրքի ամենատարբեր ցուցահանդեսների մասնակցության փորձը եւ ուսումնասիրությունները ասոցիացիայի նախագահին բերել են այն համոզման, որ գրքի ընթերցանության ճգնաժամը համաշխարհային բնույթ է կրում եւ սա բացատրվում է արդի տեխնոլոգիաների՝ մարդկային կեցության ոլորտներ ակտիվ ներխուժմամբ: Սակայն մարդու մտքի ներքին զարգացմանը ինտերնետային ընթերցանությունը չի կարող տալ այն, ինչ տպագիր գրքի՝ դարերով ձեւավորված հարուստ մշակույթը: Այդուհանդերձ, համաշխարհային գրականության թվայնացման գործընթացը, նրա տեղափոխումը վիրտուալ իրականություն, գոնե առայժմ չի սպառնում գրքի տպագրությանը: Եվ դարձյալ արդի տեխնոլոգիաներով պայմանավորված պոլիգրաֆիական արվեստն այսօր գեղագիտական նոր արժեք է ձեռք բերում: Հայաստանում՝ նույնպես:

Դարձյալ ռուսերենը իբրեւ միջնորդված լեզու

Գրքի միջազգային ցուցահանդեսներում, ըստ Վահան Խաչատրյանի, մեր գրքերը մրցունակ են արտաքին տեսքի, պոլիգրաֆիական կատարման տեսանկյունից: Սա արձանագրվել է եւ Ֆրանկֆուրտյան ամենամյա ցուցահանդեսներում, եւ անցյալ տարի Վաշինգտոնի Book-Expo-ում, եւ Սալոնիկի ու Ստամբուլի միջազգային գրքի ներկայացումներում: Երկար տարիներ հայ հրատարակիչները մասնակցություն չեն բերել մոսկովյան նմանատիպ ցուցահանդեսներին, միայն անցած տարվանից վերականգնվեց հայկական տաղավարի ավանդույթը: Այսօր Ռուսաստանի մայրաքաղաքում բացված գրքի միջազգային ցուցահանդեսում հայկական տպագիր մշակույթը ներկայացված է առանձին տաղավարով՝ ԱՄՆ-ի եւ Բելառուսի միջեւ: Ներկայացված են ամենատարբեր բնույթի շուրջ 150 անուն գիրք: Նախորդ տարի մոսկովյան գրացուցահանդեսի մասնակցության առաջին փորձի հաջողությունը մեր հրատարակիչներին հայ գիրքը ռուսերենի միջոցով միջազգային հանրությանը ներկայացնելու հնարավորություն է խոստացել: «Ռուսաստանում տարեկան 100.000 անուն գիրք է տպագրվում, որը, սակայն, չի բավարարում գրքի ռուսական շուկան, նոր հեղինակների որոնման մեջ են հրատարակիչները: Ամենատարբեր՝ գեղարվեստական, արվեստագիտական, քաղաքագիտական, մշակութաբանական գրքերի տպագրություն իրականացնելու պատրաստակամություն են հայտնում անգամ առանց գումարների եւ սա՝ ինչպես հայերի, նաեւ մեր հարեւանների հանդեպ: Չինգիզ Այթմատովին իբրեւ կուռքի են ընդունում: Առհասարակ այսօր աշխարհում ընդունված է դրսի հեղինակներին ներգրավել իրենց հրատարակչական գործում:

Մոսկվան մեզ համար բացում ենք 2-րդ անգամ: Անցած տարի հասկացանք, որ բիզնեսի համար սա լավագույն ճանապարհն է, ռուսերենով թարգմանված գրքի միջոցով ավելի արագ կարող ենք միջազգային ճանաչման հասնել:

Մենք ունենք կարեւոր մի խնդիր՝ 90 տոկոսով թարգմանողի դերում ենք, այսինքն ներկրողի, ոչ արտահանողի: Հայության համար կարեւորագույնը՝ ցեղասպանության թեման եթե օտար լեզվով չներկայացվի, մնում է մեզ համար լոկ մե՛ր լացի դրդուկը: Մեր նպատակն է հայերեն գիրքը թարգմանաբար ներկայացնել աշխարհին, կամ գտնել հրատարակչություն, որ կցանկանա հայ գրողի, գիտնականի գրքերը թարգմանել»:

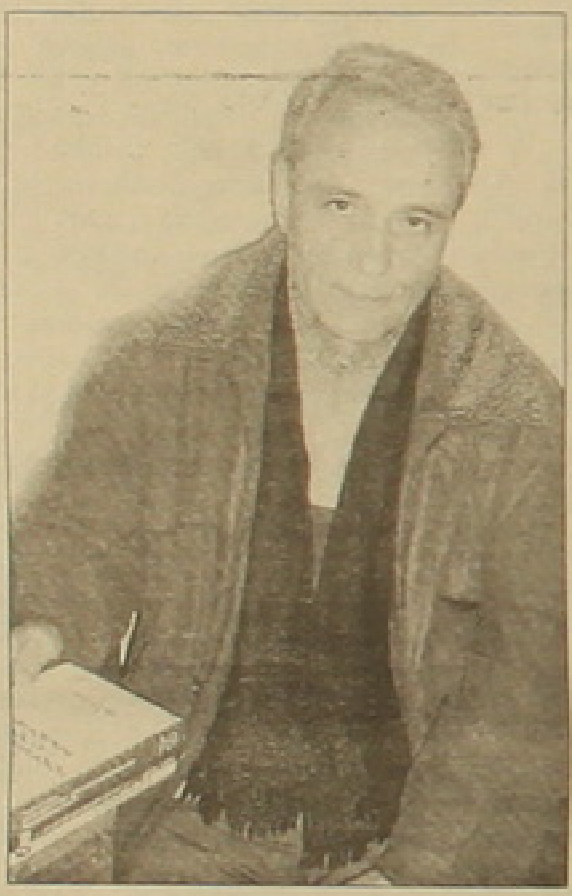

Ասոցիացիան՝ գրահրատարակչական դաշտի զարգացման ի նպաստ

Հայ հրատարակիչն անցավ նոր իրականության պարտադրած դժվարին փուլերով՝ կապված տեխնոլոգիայի, տպագրության, առեւտրի, ինտերնետային աշխարհի եւ այլ իրողությունների հետ:

Ասոցիացիան կազմակերպչական այս դաշտում նպաստավոր պայմաններ ստեղծելու դեր ու նշանակություն ունի:

«Կարողացանք հրավիրել միջազգային երեք փորձագետներ ԱՄՆ-ից, Գերմանիայից, Անգլիայից: Նպաստեցինք հեղինակային իրավունքի մասին Բեռնի կոնվենցիայի ընդունմանը եւ մեր երկիրը միացավ դրան՝ պաշտպանելու ինչպես դրսի հեղինակների իրավունքները Հայաստանում, այնպես էլ՝ մեր հեղինակներինը՝ արտերկրում: Ընդ որում, ավելի դժվար է դրսից հեղինակային իրավունքի մասնագետ բերել, քան հեղինակային իրավունք սովորեցնել: Կարողացանք մտցնել գրքի միջազգային ստանդարտի համարը՝ ISBN, աշխարհում ամեն գիրք ունի իր համարը, մի բան, որ մեր հրատարակիչների մեծ մասը չէր գիտակցում, իսկ այժմ դրանով կարողանում ենք ներկայանալ ու ճանաչվել: Արդեն լույս է տեսել «Գրքի տպագրություն եւ առեւտուր» հանդեսի 4-րդ համարը, հայերեն եւ ռուսերեն, որն ընդգրկում է տպագիր գրքերի բոլոր 15 պարամետրերը՝ վերնագիրը, հեղինակը, կազմը, գույնը, գինը, էջերի թիվը, ISBN-ը եւ այլն:

Հրատարակչական գործին, մասնավորապես տպագրության զարգացմանը մեծապես նպաստեց համաշխարհային հզոր մի կազմակերպության, պոլիգրաֆիական մեքենաների արտադրության եւ վաճառքի՝ «Հայդելբերգ» ֆիրմայի ներկայացուցիչներին Հայաստան հրավիրելը եւ սեմինարներին նրանց մասնակցությունը: Այսօր մեր տպարանների 35-40 տոկոսը վերազինված են պոլիգրաֆիական այդ սարքավորումներով»:

«Գրահրատարակչական գործի մասին» օրենքի վերաբերյալ

«Այս օրենքի նախագծի մեկնաբանություններ երբեւէ չեն եղել: Դաշտը ինքնակառավարվող է, ու չկա որեւէ մտահոգություն, մինչդեռ բազմաթիվ խնդիրներ չլուծված են, գեղարվեստական գրքի նկատմամբ ավելացված արժեքի հարկը փոխելու անհրաժեշտություն կա: Օրենքի մեջ անհեթեթ կետեր կան, ինչպես, օրինակ՝ վաճառքի ժամանակ ԱԱՀ-ից ազատված են գիտական այն հրատարակությունները, որոնք գործում են ակադեմիայի համակարգում: Քաղաքագիտական, պատմագիտական, տնտեսագիտական արվեստաբանական կամ փիլիսոփայական՝ ակադեմիայի համակարգից դուրս որեւէ այլ հրատարակության վրա սա չի տարածվում, «Սարգիս Խաչենցը» կլինի, «Հայաստանը», թե մեկ ուրիշը:

Մշակված չէ գրքի գնագոյացման քաղաքականություն, որեւէ արձանագրված գին գոյություն չունի, կարծում եմ՝ առնվազն 5 տարի հետո դրան կանդրադառնան»:

Մեր զրույցի ընթացքում Վահան Խաչատրյանը ուշադրություն հրավիրեց դպրոցական դասագրքերում օգտագործված տառատեսակներին: Բանն այն է, որ գոյություն ունեցող 200 տառատեսակների գործածումը սիրողական բնույթ է կրում. միջտառային, միջտողային «դաշտի» սխալ հաշվարկի պատճառով առաջանում են աչքի հիվանդություններ: Ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ աչքի մանկական հիվանդությունները կրկնապատկվել են: Առողջապահության նախարարության սանիտարական հիգիենայի եւ համաճարակաբանության ինստիտուտը ընդունել է նորմեր, շուտով կհաստատվի դպրոցական դասագրքերի տառատեսակների հիգիենայի մասին որոշումը, որից հետո արդեն կպարտադրվեն համապատասխան տառատեսակները:

Նպատակայի՞ն է արդյոք այն գրականությունը, որն այսօր ընդգրկված է պետպատվերի շրջանակներում

Այստեղ անշուշտ լուրջ վերապահում կա, ըստ Վահան Խաչատրյանի, պետպատվերային ծրագրի մեջ պետք է ընդգրկվեն առավելապես ալբոմային պատկերագրքերը: Արդեն հրատարակված են Վ. Սուրենյանցի, Կոջոյանի, Սարյանի, Արշիլ Գորկու, նախատեսված են ալբոմներ նվիրված Այվազովսկուն, նաեւ Հայաստանի Հանրապետության անցած 15-ամյա ճանապարհի վավերագիր պատմությանը: «Աստիճանաբար ցուցահանդեսային գրականություն է ձեւավորվում՝ հոբելյանական գրքեր, շքեղ հրատարակություններ: Հայկական մանրանկարչությունը, մատենադարանային գրականությունը, ճարտարապետական հուշարձանները, գիտությունը, ինչու չէ՝ արդյունաբերությունը եւս կարելի է ներկայացնել ալբոմային տեսքով. մեծ պահանջարկ կա արվեստագետներին, հատկապես կոմպոզիտորների պարտիտուրներին վերաբերող հրատարակությունների:

Վերջերս կառավարության որոշմամբ ստեղծված «Գիրք» հիմնադրամը եւս գտնում է, որ աշխարհին ներկայանալու ամենապատշաճ ու հարգելի ճանապարհը գիրքն է, ազգային մշակույթի արժեքները իմաստավորող հրատարակությունները»:

Հայաստանի հրատարակիչների ազգային ասոցիացիան հայ գիրքը աշխարհին ներկայացնելու նոր ուղիներ է որոնում, դրան նպաստում են նաեւ գրքի միջազգային ցուցահանդեսների մասնակցությունները, որ տեղի են ունենում աշխարհի շատ երկրներում, այդ թվում եւ մեր տարածաշրջանի: Ստամբուլը արդեն 25 տարվա նման փորձ ունի, Իրանը, Վրաստանը՝ նույնպես: Հայաստանում գրքի առաջին միջազգային ցուցահանդեսը նախատեսված է այս տարվա նոյեմբերին՝ շուրջ 30 երկրի մասնակցությամբ: Կարծում ենք՝ լավագույն առիթ է ընձեռվելու հայ հրատարակիչներին ու հեղինակներին՝ նոր հարաբերությունների ձեւավորման եւ գրքի շուկան ընդլայնելու:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՊՂՆՁԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Առավոտյան մկրատով եմ աշխատում, որ մարդիկ աղմուկից չարթնանան, իսկ հետո՝ մուրճով»

Ասում է գյումրեցի պղնձագործը

Գյումրիում բնակվող Ժամկոչյանների ընտանիքում պղնձագործությունը հին եւ ավանդական գործ է: Նրանց պատրաստած պղնձե քափքիրները, բաղնիքի ջրի ամանները (երդակ), մեծ ու փոքր ճաշի ամանները (փարխաչ), կաթսաները (դուշխանա), մատաղի համար նախատեսված մեծ կաթսան, ջրի պղնձե բաժակները (մուշուրբա. վարպետի խոսքով, այս բաժակից ջուր խմելիս կլկլոց է լսվում), մեծ եւ գեղեցիկ սրճեփներն ու պղնձե սպասքի այլ օրինակները լավ հայտնի են ոչ միայն հյուրընկալ Գյումրիում, այլեւ նրա սահմաններից շատ հեռու՝ մինչեւ անգամ Միացյալ Նահանգներում:

Պղնձագործ Էդուարդ Ժամկոչյանի մասին լսեցինք Գյումրիում, երբ մեկի ձեռքին տեսանք նրա պատրաստած պղնձե սրճեփը՝ մակագրված «ԺԷՍ» տառերով: «**Ազգը**» հյուրընկալվեց վարպետին հենց այն պահին, երբ նա աշխատում էր հերթական սրճեփի պատրաստման վրա: Տիպիկ գյումրեցու՝ ջերմությամբ ընդունեց մեզ վարպետ Էդուարդը, հյուրասիրեց, սիրով պատմեց իրենց տոհմի արհեստի մասին՝ ընթացքում չդադարելով պատրաստել պղնձե սրճեփը, որի պատվիրատուն պետք է նշանակված ժամին ստանար իր սրճեփը:

Պղնձագործ Էդուարդին դժվար չէ գտնել Գյումրիում, որտեղ թեեւ նրան շատերն են ճանաչում, բայց արհեստավորին գտնելու համար շատ հարցուփորձ կարելի է եւ չանել: Փողոցում լսվում է մուրճի հուժկու ձայնը, որը տարածվում է ամբողջ շրջակայքում. նշանակում է, վարպետը պատրաստում է հերթական սպասքը: Չնայած նրա պայմանները բարենպաստ չեն եւ արհեստանոց չունենալու պատճառով աշխատում է տան մի փոքր անկյունում, բայց դա չի խանգարում, որ նա ստեղծի իր լավագույն գործերը:

Վարպետ Էդուարդը պղնձագործությամբ սկսել է զբաղվել շատ վաղուց՝ իր հիշելով 1975-76 թթ., սակայն պղնձագործության արհեստի գաղտնիքներին եւ նրբություններին ծանոթացել է հոր շնորհիվ, որը նույնպես պղնձագործ է եղել: «Ծնողներս մեծ արհեստանոց են ունեցել եւ մի խանութ Գյումրիում, որտեղ վաճառել են պատրաստի արտադրանքը», 1896 թ. Էրզրումից գաղթած եւ Գյումրիում հանգրվանած ծնողների գործի մասին հպարտությամբ պատմում է վարպետը: Ծնողների ժամանակներում հատկապես՝ պղնձագործության զարգացումը վարպետ Էդուարդը բացատրում է պղնձագործ արհեստավորների սակավությամբ. «Գյումրիում պղնձագործները քիչ են եղել: Շատ են եղել դերձակները, դարբինները, բայց պղնձագործները քիչ են եղել, դրա համար Շիրակի դաշտավայրում պղնձե սպասքը լավ էր սպառվում: Նաեւ դրսից էին պատվիրում»: Հետո էլ անմիջապես անցնում է պղնձե սպասքի որակներին՝ մեկնաբանելով հանգամանքը, թե ինչու է պղնձե արտադրանքը լավ ընդունելություն գտել ժողովրդի մոտ. «Պղնձից ամանի մեջ մթերքի տակը չի կպնում, դրա համար էլ պահանջարկը շատ է եղել: Բայց պապիս խանութը փակվում է, երբ դուրս են գալիս ալյումինե եւ մյուս կաթսաները: Չնայած հիմա էլի մարդիկ պղնձե ամաններն են գերադասում»:

Մի վճռական հայացքով վարպետ Էդուարդը հիշեց պղնձագործություն սովորելու հոր հորդորը. «Սովրի տղաս, պետք կգա»: Հետո էլ պատմեց, թե ինչպես է հոր բացակայության ժամանակ սրճեփ սարքելու պատվեր ստացել, ու ստիպված միայնակ է պատվերն ընդունել ու կատարել: Պատվիրատուն էլ գոհ է եղել, վճարել ու հեռացել է: «Երկու ջազվա ուզեցին, խառնվեցի իրար, որովհետեւ մինչ այդ ես միայն ինչ-որ մասեր էի սարքում, բայց առանց հորս ամբողջը չէի արել: Խառնվեցի իրար, կինս ասաց՝ արա, կստացվի: Սկսեցի սարքել ու առաջին գումարը՝ 40 մանեթը, դրեցի գրպանս ու դեռ չէի ծախսել, նոր պատվեր ստացա: Ամեն ինչ այդպես սկսվեց: Ես ուրախ էի, որ ծախսողը ես եմ», ասաց վարպետը: Նա գոհունակությամբ թվեց բոլոր այն մարդկանց, ովքեր ոչ միայն Հայաստանի տարբեր վայրերից, այլեւ մեր երկրի սահմաններից դուրս լսում են իր մասին եւ պատվերներ տալիս. «Հատկապես Ամերիկայում ձեռքի աշխատանքը շատ հարգի է»:

Պղնձագործը մեծ պատասխանատվությամբ է վերաբերվում իր գործին: Իր պատրաստած պղնձե իրերի վրա կարելի է հանդիպել վարպետի «բրենդին»՝ «ԺԷՍ», որն իր անուն-ազգանվան եւ հայրանվան առաջին տառերն են՝ Ժամկոչյան Էդուարդ Սուրենի: «Ես իմ սարքածի որակի համար պատասխան եմ տալիս, դրա համար էլ առաջին տառերն եմ խփում վրան»: Պղնձագործը, որ նաեւ երբեմն արծաթե իրեր է պատրաստում՝ պատվեր լինելու դեպքում, մի ուրիշ հոգածությամբ է խոսում իր արհեստի, գործի դժվարությունների մասին. «Էս գործը դժվար է, պիտի գլուխ ունենաս, որ այս աղմուկին դիմանաս: Ես առավոտյան շուտ եմ արթնանում, բայց քանի որ մարդիկ քնած են, սկզբում մկրատով եմ աշխատում, նրանց չարթնացնելու համար: Իսկ երբ բոլորն արթնացած են լինում՝ սկսում եմ գործս մուրճով շարունակել»: Ինչ վերաբերում է իր արհեստը ուրիշներին փոխանցելուն՝ վարպետ Էդուարդը շատ բծախնդիր է. «Աշակերտ չեմ ուզում ունենալ, տղաս կշարունակի իմ գործը: Մեծ-մեծ խոսել չլինի, Հայաստանում չկա իմ պես պղնձե բաժակ սարքող»:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ,
Գյումրի-Երեւան

Աբրահամ Բաբայան. «Զգտում ենք լավագույն մարզումային պայմաններ ապահովել մարզիկների համար»

Արարատի «Այգ» մարզաբազան հանրապետության այն եզակի մարզակառույցներից է, որտեղ հիանալի պայմաններ են ստեղծված մարզումների եւ ուսումնամարզական հավաքների կազմակերպման համար: Այստեղ են հիմնականում նոր մրցաշրջանին նախապատրաստվում հանրապետության ֆուտբոլային թիմերը՝ մարզաբազայի խաղադաշտում ձմռան անբարենպաստ եղանակին ստուգողական հանդիպումներում փորձարկելով ֆուտբոլիստներին: Մարզաբազայի երկու ընդարձակ մարզադահլիճներից էլ օգտվում են այլ մարզաձեւերի ներկայացուցիչները՝ բռնցքամարտիկները, ըմբիշները, ձյուդոյիստները, ծանրորդները, որոնք այստեղ նախապատրաստվում են պատասխանատու մրցումներին:

*Մեր զրուցակիցն է «Այգ» մարզաբազայի սեփականատեր **Աբրահամ Բաբայանը**: Վերջինս մարզաշխարհում, հատկապես ֆուտբոլային շրջանակներում հայտնի անձնավորություն է: Երկար տարիներ նա «Ցեմենտ» ֆուտբոլային ակումբի նախագահն էր եւ մեծ ներդրում ունի թիմի հաջողություններում:*

- Մարզաբազան գործում է 2001 թ. հունվարից: Այստեղ են նոր մրցաշրջանի նախապատրաստությունն անցկացնում մի շարք մարզաձեւերի ներկայացուցիչները: Ավելի հաճախակի մարզաբազայում հյուրընկալվում են ֆուտբոլային թիմերը՝ կազմակերպելով իրենց ուսումնամարզական հավաքները: «Այգում» արդեն հավաքներ են անցկացրել «Արարատը», «Միկան», «Շիրակը», «Գանձասարը»: Ներկայումս մեզ մոտ են մարզումներ անցկացնում «Ուլիսը» եւ «Փյունիկ-2-ը»: Մյուս մարզաձեւերից առայժմ բռնցքամարտիկներն են մեր մոտ մարզվել: Բռնցքամարտի Հայաստանի հավաքականը փետրվարի 14-28-ը ուսումնամարզական հավաք անցկացրեց «Այգում» եւ այստեղից մեկնեց Իրան՝ միջազգային մրցաշարի: Ընդհանրապես բռնցքամարտիկները հաճախակի են հյուրընկալվում մեր մարզաբազայում, քանի որ հիանալի մարզադահլիճ ունենք իր լողավազանով, շոգեբաղնիքով: Հնարավորություն ունենք բռնցքամարտի մրցումներ անցկացնել թե՛ մարզադահլիճում, թե՛ խաղադաշտում ռինգ տեղադրելով: Ունենք նաեւ ծանրամարտի մարզադահլիճ, պարապմունքների համար լավ պայմաններ են ստեղծված նաեւ ըմբիշների համար: Նշեմ, որ մարզաբազայում միաժամանակ կարող են բնակվել 80 մարզիկներ:

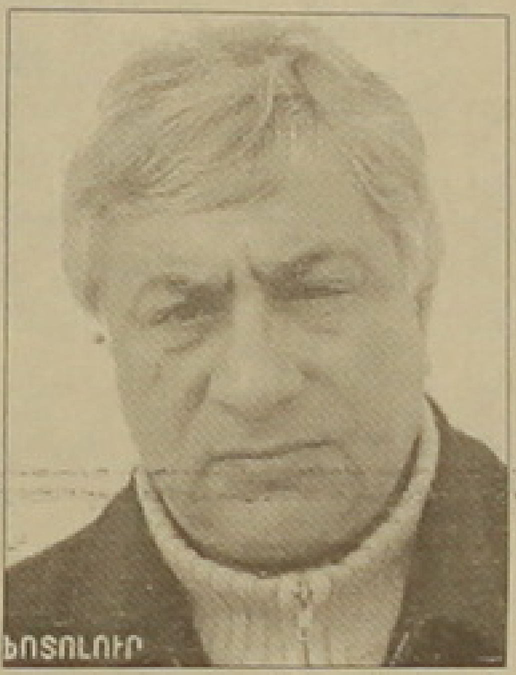

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

- Նախորդ տարիների համեմատ մարզաբազայի ծանրաբեռնվածությունն աճե՞լ է:

- Ոչ: Ձմռան շրջանում համարյա նույն ծանրաբեռնվածությունն էր եւ կրկին հիմնականում ֆուտբոլային թիմերն էին մեզ մոտ մարզվում: Եթե ամբողջ տարվա կտրվածքով նայենք, ապա 2005 թ. ավելի մեծ թվով մարզիկներ են հյուրընկալվել մեզ մոտ, քան անցյալ տարի: Պատճառն այն էր, որ մյուս մարզաձեւերի ներկայացուցիչներն էլ այստեղ պարապմունքներ էին անցկացնում:

- Փաստորեն, հիմնականում ձմռա՞նն է մարզաբազան ծանրաբեռնված լինում:

- Այո: Եվ դա պայմանավորված է այն բանով, որ ֆուտբոլային մրցաշրջանն սկսվում է գարնանը, ուստի մրցաշրջանի նախապատրաստությունն ընթանում է ձմռան ամիսներին:

- Իսկ արտերկրից մարզիկներ, թիմեր չե՞ն գալիս մարզվելու:

- Նախորդ տարիներին եղել են Իրանից, Լիբանանից: Անցյալ տարի արտերկրից ոչ մի թիմ չի հյուրընկալվել մեզ մոտ, թեեւ իրանական թիմի հետ նախապես պայմանավորվածություն կար այդ հարցում:

- Մարզաբազայի մասին արտերկրում ինչպե՞ս կարող են տեղեկանալ:

- «Արաս» ֆուտբոլային ակումբի ինտերնետային կայքում տեղեկատվություն է տեղադրված մարզաբազայի մասին: Բացի այդ, տարբեր գովազդային բացիկներ ենք հրատարակել, որոնք բաժանում ենք արտերկիր մեկնող մեր մարզիկներին ու թիմերին, որոնց միջոցով փորձում ենք մարզաբազայի մասին տեղեկություններ հաղորդել: Այս հարցում մեզ հատկապես շատ են օգնել բռնցքամարտիկները: Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանը մեզ տեղեկացրել է, որ ուկրաինացիները, լեհերը ցանկություն ունեն «Այգում» մեր բռնցքամարտիկների հետ համատեղ հավաքներ անցկացնել: Սակայն առայժմ պարզ չէ՝ կկայանա՞ն դրանք, թե՞ ոչ:

- Մյուս մարզաբազաների համեմատ «Այգում» գները մատչելի՞ են: Գուցե բարձր գների պատճառո՞վ մարզաբազան լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ չի գործում:

- Ճիշտն ասած, մյուս մարզաբազաների գնացուցակին ծանոթ չեմ, բայց իմ կարծիքով գները մատչելի են: Ովքեր օգտվել են մեր մարզաբազայից, շատ գոհ են մնացել թե՛ գներից, թե՛ պայմաններից:

- Թերծանրաբեռնվածությամբ գործելով, գոնե փոխհատուցվո՞ւմ են մարզաբազայի վրա կատարված ծախսերը:

- Կատարված ծախսերի փոխհատուցումը հաջողվում է իրականացնել այլ միջոցներով: Բազային կից ստեղծել ենք առեւտրային կետեր, ճաշարանի դահլիճը վարձավճարով հատկացնում ենք տարբեր միջոցառումների կազմակերպման համար: Եթե մարզաբազան լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ գործեր, ապա շահույթով կաշխատեինք:

- Դուք ժամանակին «Արաս» ակումբի նախագահն էիք, ֆուտբոլի թիմ եւ պատանեկան խմբեր ունեիք: Մտադիր չե՞ք կրկին ֆուտբոլային խմբեր ստեղծել:

- Նման մտահղացում ունեմ: Երեւի սեպտեմբերից նորից գործի ֆուտբոլի դպրոցը, կրկին խմբեր հավաքենք, 7-8 տարեկանից սկսած երեխաներ մարզենք: Ներկայումս 12-13 տարեկան աղջիկների բասկետբոլի խումբ ունենք, բռնցքամարտի լավ խմբակ է գործում:

Ֆուտբոլն Արարատում պետք է կրկին զարգացում ապրի, առանց ֆուտբոլի չեմ կարող: Ժամանակին, գիտեք, թե ինչպիսի ուժեղ թիմ ունեինք: Այնպես որ, ցանկություն կա մարզում ֆուտբոլը վերածնելու:

Ադրբեջանն առաջարկում է խաղերն անցկացնել Դոնեցկում

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հավաքականների ընտրական մրցախաղերը հնարավոր է անցկացվեն Դոնեցկում: Այս մասին ANS հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում նշել է Ադրբեջանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գործադիր տնօրեն **Ֆուադ Ասադովը**: Վերջինս հայտնել է, թե իբր հայկական կողմի հետ նախապես պայմանավորվել են, որ հանդիպումները պետք է կայանան չեզոք դաշտում: Ադրբեջանցիներն առաջարկել են Դոնեցկում խաղալու տարբերակը: Ճիշտ է, Ասադովը չի նշել, թե հատկապես երբ է տեղի ունեցել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ֆուտբոլի ֆեդերացիաների ներկայացուցիչների հանդիպումը:

Ֆուտբոլասերներին տեղեկացնենք, որ ՀՖՖ նախագահ **Ռուբեն Հայրապետյանը** բազմիցս նշել է, որ ադրբեջանական կողմի հետ ոչ մի հանդիպում էլ տեղի չի ունեցել եւ խաղերի անցկացման վերաբերյալ պայմանավորվածություն ձեռք չի բերվել: Դա մեկ անգամ եւս հաստատեցին ՀՖՖ մամուլի քարտուղարությունում: Հայկական կողմի տեսակետը վաղուց է հայտնի եւ փոփոխության չի ենթարկվել. Հայաստանը պատրաստ է Ադրբեջանի հավաքականին հյուրընկալել Երեւանում՝ ապահովելով հյուրերի անվտանգությունը, իսկ նրանց կողմից նմանատիպ երաշխիքների դեպքում մեր հավաքականն էլ պատրաստ է խաղն անցկացնել Բաքվում: Այս հարցի վերջնական որոշումը պետք է կայացնի ՈՒԵՖԱ-ն: Ավելորդ շահարկումներից խուսափելու համար լավ կլիներ, որ Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան մեկ անգամ եւս պաշտոնապես հրապարակեր իր տեսակետն Ադրբեջանի հավաքականի հետ ընտրական մրցախաղերի անցկացման վայրի հարցում:

Ֆեդերերի հաղթարշավը կանգնեցվեց

Թենիսի Ինդիան Ուելսի մրցաշարում արգենտինացի Գիլերմո Կանյասին հաջողվեց ընդհատել շվեյցարացի Ռոջեր Ֆեդերերի հաղթարշավը: Երկու խաղափուլում Կանյասը մրցակցին հաղթեց 7-5, 6-2 հաշվով: Մինչ այդ Ֆեդերերը տարբեր մրցաշարերում 41 անընդմեջ հաղթանակ էր տոնել եւ հնարավորություն ուներ գերազանցելու Գիլերմո Վիլասի ռեկորդային ցուցանիշը: Վերջինս իր օգտին 46 անընդմեջ հաղթանակ էր գրանցել: Հանդիպումից հետո Ֆեդերերը նշել էր, որ ռեկորդ սահմանելու հնարավորությունը բնավ էլ իրեն չէր ճնշում, պարզապես այդ օրն իր խաղը չստացվեց:

Ինդիան Ուելսում առայժմ հաջող է հանդես գալիս Դավիթ Նալբանդյանը: Նա անցկացրած երկու մրցախաղերում էլ հաղթել է՝ հաջորդաբար պարտության մատնելով գերմանացի Ֆիլիպ Կոլշրայբերին (1-6, 7-5, 7-6) եւ ֆրանսիացի Մասյե Պոլ Անրիին (6-7, 6-2, 6-0):

ԲՌՆՑԱՄԱՐՏ

Դարչինյանն ընդունել է Արսեի մարտահրավերը

Նախորդ համարում տեղեկացրել էինք, որ առաջին թեթեւագույն քաշի ուժեղագույն բռնցքամարտիկներից մեկը՝ մեքսիկացի Խորխե Արսեն մարտահրավեր է նետել թեթեւագույն քաշում IBF-ի վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Վախթանգ Դարչինյանին: Բնականաբար, հայ բռնցքամարտիկն անմիջապես արձագանքել է Արսեի հայտարարությանը: Դարչինյանի մենեջեր Էդուարդ Դումաշյանը հայտարարել է, որ շատ ուրախ են Արսեի մարտահրավերի առիթով. «Եթե Արսեն առաջին թեթեւագույն քաշում հաղթի WBC-ի վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Քրիստիան Միխարեսին, ապա Դարչինյանը պատրաստ կլինի նրա հետ մենամարտել որեւէ ժամանակ եւ որեւէ վայրում: Այդ մենամարտը կլինի բռնցքամարտի շոու ծրագրի գլխավոր իրադարձությունը եւ կարող է ցուցադրվել վճարովի հեռուստաալիքներով: Այդ մենամարտն ավելի հետաքրքրական կլինի, քան Մարկես-Վասկես կամ Դե Լա Խոյա-Մեյվեզեր մրցախաղերն էին»:

Նշենք, որ Արսեի մենամարտն աշխարհի չեմպիոն Քրիստիան Միխարեսի հետ կայանալու է ապրիլի 14-ին: Այնպես որ, Դարչինյան-Արսե մենամարտը հնարավոր է, որ կայանա ամռանը:

Բռնցքամարտիկներն ավարտեցին մրցավեճը

Մայրաքաղաքի «Դինամո» մարզադահլիճում ավարտվեց բռնցքամարտի Հայաստանի երիտասարդական առաջնությունը: Չեմպիոնի տիտղոսն էին վիճարկում 110 բռնցքամարտիկներ: Ըստ քաշային կարգերի ուժեղագույն ճանաչվեցին Հայկ Մանուկյանը (48 կգ, Շիրակի մարզ), Արթուր Գրիգորյանը (51 կգ, «Հայաստան», ՄՄ), Տիգրան Միսակյանը (54 կգ, Լոռու մարզ), Ազատ Հովհաննիսյանը (57 կգ, ԲԿՄԱ), Արա Պուլուզյանը (60 կգ, Արմավիրի մարզ), Միքայել Օհանյանը (64 կգ, Լոռու մարզ), Արման Մինասյանը (69 կգ, Շիրակի մարզ), Խաչատուր Պետրոսյանը (75 կգ, «Աշխատանքային հերթափոխ»), Կարեն Թոթոնյանը (81 կգ, Արմավիրի մարզ), Արման Աթանյանը (91 կգ, ԲԿՄԱ), Հովհաննես Օհանյանը (գերծանր քաշ, Շիրակի մարզ):

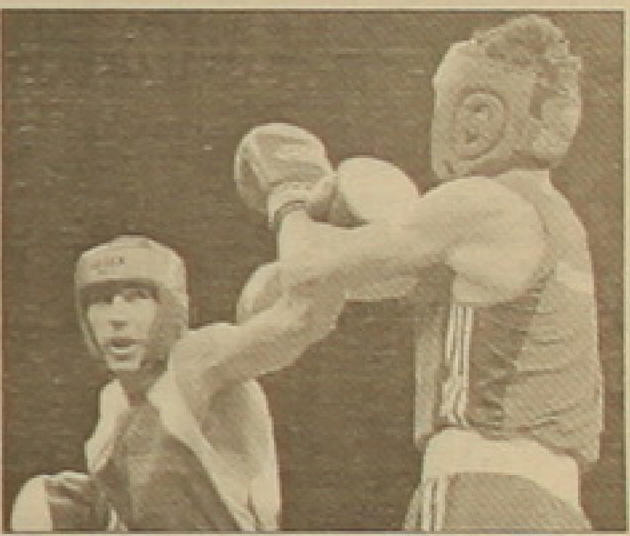

Առաջնության արդյունքներով կկազմավորվի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականը, որը կնախապատրաստվի հուլիսին Բելգրադում կայանալիք Եվրոպայի առաջնությանը:

«Ուլիսը» Հունան Ավետիսյանի հուշամրցաշարի հաղթող

Արմավիրում վերջնագիծը հատեց Հունան Ավետիսյանի հուշամրցաշարը, որը նոր մրցաշրջանի շեմին թիմերի համար ուժերի լավ ստուգատես էր: Երեկ Արմավիրի «Հոբելյանական» մարզադաշտում Հունան Ավետիսյանի հուշամրցաշարի հաղթողի կոչումը վիճարկեցին Երեւանի «Ուլիսն» ու «Փյունիկ-2»-ը: Համառ մրցապայքարում հաջողությունն ուղեկցեց ավելի փորձառու ուլիսցիներին, որոնք էլ հաղթելով 2-0 հաշվով՝ արժանացան փոխանցիկ գավաթին: 20-րդ րոպեին հանդիպման հաշիվը բացեց Լեւոն Ղասաբօղլյանը, իսկ խաղավարտից 10 րոպե առաջ Կարեն Ստեփանյանն ամրապնդեց «Ուլիսի» հաղթանակը:

Հանդիպումից հետո Հունան Ավետիսյանի որդին՝ Հենզելը, փոխանցիկ գավաթը հանձնեց «Ուլիսի» ավագին: Արմավիրի քաղաքապետ Ռուբեն Խլղաթյանը հուշանվերներ հանձնեց մրցաշարի լավագույն խաղացողներին եւ երկրորդ տեղը զբաղեցրած «Փյունիկ-2»-ին: Ըստ խաղային օղակների՝ մրցաշարի լավագույն խաղացողներ ճանաչվեցին դարպասապահ Մանվել Աֆրիկյանը («Ուլիս»), պաշտպան Նարեկ Դավթյանը («Փյունիկ-2»), կիսապաշտպան Կարեն Նավոյանը («Ուլիս») եւ հարձակվող Արթուր Յուզբաշյանը («Փյունիկ-2»):

«Միկան» փորձարկում է ուժերը

Աշտարակի «Միկան» այժմ ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում Անթալիայում (Թուրքիա): Հանրապետության գավաթակիրն այդ ընթացքում արդեն անցկացրել է 2 ստուգողական հանդիպում: «Միկան» նախ ուժերը չափեց Վլադիկավկազի «Ալանիայի» հետ: Այդ խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 2-2: Մեր թիմի կազմում գոլերի հեղինակներ դարձան Տիգրան Դավթյանն ու Նարեկ Բեգլարյանը: Ստուգողական երկրորդ խաղում «Միկան» 5-0 հաշվով հաղթեց ճապոնական թիմին, որը հանդես է գալիս այդ երկրի առաջին խմբում: Առաջին խաղակեսում աչքի ընկավ միայն Արմեն Շահգելդյանը: Մնացած չորս գոլերը «Միկան» խփեց հանդիպման վերջին 15 րոպեում: Առանձնացան բրազիլացիներ Կլեբեր Սիլվան, Ակլեյսոնը, Տալեսը եւ Արսյոմ Ադամյանը: «Միկայում» ներկայում փորձաշրջան են անցնում 3 ֆուտբոլիստ. երկուսը՝ Ռուսաստանից, մեկը՝ Բրազիլիայից: Թիմ է վերադարձել նաեւ Նիկիտա Ֆուրսինը, որը փորձաշրջանի էր մեկնել Կիսլովոդսկի «Ավանգարդ»: Ավելացնենք, որ «Միկան» պայմանագիր է կնքել սերբ կիսապաշտպան Իվան Ռիստիչի հետ:

Մեկնարկն ապրիլի 14-ին

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունը կմեկնարկի ապրիլի 14-ին: Ինչպես եւ անցյալ տարի, այս անգամ էլ առաջնությունը կանցկացվի 8 թիմերի մասնակցությամբ, չորս շրջանով: Մեկնարկային տուրում տեղի կունենան հետեւյալ հանդիպումները. «Փյունիկ»-«Ուլիս», «Շիրակ»-«Բանանց», «Կիլիկիա»-«Միկա», «Գանձասար»-«Արարատ»: Առաջնությունը վերջնագիծը կհատի նոյեմբերի 10-ին:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ

ՕԵԿ-ը դատապարտում է իշխանությունների ջանքերը

Երեկ տարածվեց ՕԵԿ-ի մամուլի ծառայության հայտարարությունը, որով կուսակցության քաղաքական խորհուրդը դատապարտում է ընտրական հանձնաժողովներում ՕԵԿ-ականների փոփոխություններին ուղղված ջանքերը, որպեսզի դրանք հանձնեն իշխանական կուսակցություններին: ՕԵԿ-ը կարծում է, որ ընտրական հանձնաժողովների ղեկավար կազմը բացառապես իշխանական կադրերով համալրելու գործընթացը ամենեւին էլ ազատ ընտրություններ կազմակերպելու համար չէ:

Ս. Մ.

ԵԱՀԿ երկարաժամկետ դիտորդները Երեւան կժամանեն շաբաթվա վերջում

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՄԱՐՏԻ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այս շաբաթվա վերջում ԵԱՀԿ երկարաժամկետ 13 դիտորդներ կժամանեն Երեւան: Ինչպես հայտնեցին ԵԱՀԿ ժողովրդավարական ինստիտուտների եւ մարդու իրավունքների գրասենյակից, մեկ շաբաթ անց Հայաստան կգան եւս 26 երկարաժամկետ դիտորդներ: Նրանց թվում փորձագետներ են, ովքեր կդիտարկեն նաեւ լրատվամիջոցների գործունեությունը: Դիտորդների մի մասը Հայաստանից կմեկնի ընտրություններից 1-2 շաբաթ անց՝ հետընտրական գործընթացները դիտարկելուց հետո: Ընտրության օրվանից մեկ շաբաթ առաջ Հայաստան կգան ԵԱՀԿ մոտ 300 կարճաժամկետ դիտորդները:

Նշենք նաեւ, որ մայիսի 12-ի խորհրդարանական ընտրությունները դիտարկելու համար ՀՀ ԿԸՀ են դիմել ԱՊՀ միջխորհրդարանական վեհաժողովի խորհուրդը՝ 12 եւ ԱՊՀ գործադիր կոմիտեն՝ 8 դիտորդ հավատարմագրելու համար: Հավատարմագրվել են նաեւ «Ընտրությունը ձոնն է»՝ 2 հազար 292 եւ «Ընտրական համակարգերի կենտրոն» հասարակական կազմակերպությունները՝ 10 դիտորդով:

Կանաչ միանվագ վճարի առիթով

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿԸ

առաջարկում է բացառիկ պայմաններ

HYUNDAI

մակնիշի ավտոմեքենաների ապառիկ վաճառքի համար

Հայաստանում «Հյունդայ» ավտոմեքենաների ուղղակի ներկրող եւ միակ դիստրիբյուտոր՝

«ՄԱԳԱՍ Ինվեստ» ՓԲԸ

Պայմաններ՝ «Հյունդայ»-ի բոլոր մոդելների համար

Կանխավճար՝ 10 %-ի չափով՝ նախկին 15 %-ի փոխարեն

Մարման ժամկետ՝ 6 տարի

Տոկոսադրույք 14 %-ի չափով՝ նախկին 16 %-ի փոխարեն

«ՄԱԳԱՍ ԻՆՎԵՍՏ» ՓԲԸ

հասցե՝ Աճառյան 60 հեռ/ֆաքս՝ (374-10) 581607 բջջ.՝ 091-419238, 093-659004

e-mail: magas@arminco.com

2007 թ. մարտ ամսվա վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ

2007 թ. մարտի 2-ի ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստին մասնակցում էին ՀՀ ԿԲ նախագահ Տ. Սարգսյանը, նախագահի տեղակալ Ա. Ջավադյանը, խորհրդի անդամներ Ա. Սարիբեկյանը, Ա. Նորեկյանը, Վ. Մովսիսյանը, Կ. Մինասյանը, Վ. Գաբրիելյանը:

ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից մարտ ամսվա վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշման կայացմանը նախորդեց այդ պահի մակրոտնտեսական իրավիճակի, գնաճի, տնտեսության արտաքին, իրական, հարկաբյուջետային եւ դրամավարկային հատվածների այդ պահին առկա ցուցանիշների, ինչպես նաեւ ապագա ժամանակահատվածի ռիսկերի ներկայացումը:

Գնաճ

Փետրվարին հունվարի նկատմամբ գրանցվել է 0.2% գնաճ: Ընդ որում, շարունակվել է ծառայությունների սակագների աճը եւ կազմել 0.6%: Վերջինս պայմանավորված է հիմնականում առողջապահության ոլորտում (որի տեսակարար կշիռը սպառողական զամբյուղում կազմում է շուրջ 9%) սակագների աճով: Դեռեւս բարձր է պարենային ապրանքների գների մակարդակը. դրանց աճը փետրվարին կազմել է 0.2%՝ պայմանավորված հիմնականում բանջարեղենի գների աճով: Ոչ պարենային ապրանքների գները նվազել են 0.3%-ով:

2007 թ. փետրվարին 12-ամսյա գնաճը մնացել է նախորդ ամսվա մակարդակին՝ 5.1%:

Արտաքին միջավայր

2007 թ. հունվարին նավթի միջազգային գների անկումից հետո արձանագրվել է դրանց կայունացում 61 ԱՄՆ դոլարի սահմաններում: Այդուհանդերձ, առկա են ինչպես գների նվազման, այնպես էլ աճի ուղղությամբ ռիսկեր: Աճի ուղղությամբ ռիսկերը կարճաժամկետ հատվածում կապված են Իրանի հետ աշխարհաքաղաքական խնդիրների հետ, իսկ երկարատեւ ժամանակահատվածում՝ շուկայում առաջարկի եւ պահանջարկի անհամապատասխանության պահպանման հետ: Նվազման ռիսկերը կապված են գների աճի շրջանում շուկայի մասնակիցների կողմից կուտակված պահուստների վաճառքի հետ, ինչի հավանականությունը, սակայն, բավականին ցածր է:

Միջազգային ֆինանսական շուկաներում շարունակվում է զարգացած երկրների (բացի ԱՄՆ-ից) կենտրոնական բանկերի կողմից տոկոսադրույքների սահուն բարձրացման գործընթացը: Իսկ արժութային շուկայում եվրոյի փոխարժեքը ձեւավորել է դանդաղ արժեւորման միտում՝ կապված նաեւ վերոնշյալ տոկոսադրույքների տարբերության սպասվող կրճատման հետ:

Ընդհանուր առմամբ, 2007 թ. առաջին երկու ամիսների տվյալներն արդեն իսկ վկայում են, որ նախորդ տարվա համեմատությամբ արտաքին հատվածից գնաճային ճնշումներն էականորեն մեղմվել են:

Իրական հատված

2007 թ. հունվարին տնտեսական աճը նախորդ տարվա հունվարի նկատմամբ կազմել է 12%: Ընդ որում, թեեւ աճ է արձանագրվել տնտեսության բոլոր ճյուղերում, տնտեսական աճին առավել մեծ՝ 2.9 տոկոսային կետով, նպաստում է ունեցել ծառայությունների ոլորտը՝ հիմնականում տրանսպորտի եւ կապի ոլորտներում ավելացված արժեքի շարունակվող բարձր աճի հաշվին:

Արդյունաբերությունում, ի տարբերություն նախորդ տարվա հունվարին գրանցված 2.4% իրական նվազման, արձանագրվել է 5.8% աճ՝ պայմանավորված էներգետիկայի ենթաճյուղի ավելացված արժեքի 20% ավելացմամբ: Վերջինս գրանցվել է գազի բաշխման եւ էլեկտրաէներգիայի արտադրության աճի հաշվին (հանրապետությունում շարունակվող գազաֆիկացման շնորհիվ, ինչպես նաեւ նախորդ տարվա հունվարին գազի մատակարարման ժամանակավոր խափանման պատճառով): Բարձր՝ 17% աճ է արձանագրվել նաեւ հանքագործական արդյունաբերության գծով:

Համախառն պահանջարկի տարրերից ներքին պահանջարկի վերաբերյալ տեղեկատվությունը դեռեւս բացակայում է, իսկ արտահանման եւ ներմուծման վերաբերյալ տվյալները հետեւյալն են. ապրանքների արտահանման ծավալները հունվարին կազմել են 59.5 մլն ԱՄՆ դոլար, ինչը 24.0%-ով բարձր էր նախորդ տարվա նույն ցուցանիշից: Առանց ադամանդի վերջինիս աճը կազմել է 38.0%: Հունվար ամսին գրանցվել է ներմուծման ծավալների 200.8 մլն ԱՄՆ դոլար ցուցանիշ, որը նախորդ տարվա նույն ցուցանիշը գերազանցել է 70.1%-ով: Առանց ադամանդի ապրանքների ներմուծման աճը կազմել է 85.6%: Թեեւս հունվար ամսվա տվյալները բավարար չեն առաջին եռամսյակի ընթացիկ հաշվի վերաբերյալ պատկերացում կազմելու համար:

Աշխատանքի շուկա

Աշխատանքի շուկայում տարեսկզբից գրանցվել է միջին անվանական աշխատավարձի 28.8% աճ՝ պայմանավորված հունվարից բյուջետային հիմնարկների աշխատավարձերի շուրջ 30% աճով: Այն իրական արտահայտությամբ շարունակում է գերազանցել արտադրողականության աճը՝ ստեղծելով գնաճային ճնշումներ: Ճնշումները պահպանվում են նաեւ ֆիզիկական անձանց ոչ առեւտրային բնույթի զուտ փոխանցումների աճի հաշվին. դրանց ծավալը հունվարին կազմել է 41.7 մլն դրամ, ինչը 33.9%-ով բարձր է նախորդ տարվա համապատասխան ցուցանիշից:

Համախմբված բյուջե

ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից տրամադրված հունվար, փետրվար ամիսների փաստացի ցուցանիշների եւ մարտ ամսվա ծրագրի հիման վրա գնահատվել է, որ 2007 թ. առաջին եռամսյակում հարկաբյուջետային հատվածի ազդեցությունը համախառն պահանջարկի վրա կլինի նախատեսվածից ավելի զսպող, քանի որ եկամուտների մասով արձանագրվել են գերակատարումներ, իսկ ծախսերի մասով՝ տնտեսումներ:

Փող եւ վարկ

2007 թ. սկզբին, ինչպես եւ ակնկալվում էր, շարունակվել է տնտեսության դրամայնացումը՝ էապես անդրադառնալով դրամավարկային հիմնական ցուցանիշների վրա: 2007 թ. փետրվարի վերջին դրամային զանգվածի 12-ամսյա աճը կազմել է 61.9%՝ 2006 թ. դեկտեմբերի վերջի 52.5%-ի դիմաց, դրամային ավանդների աճը՝ 79.9%՝ 2006 թ. դեկտեմբերի 62.6%-ի դիմաց: Միաժամանակ, փողի զանգվածն ավելացել է 34%-ով, փողի բազան՝ 41%-ով, իսկ արտարժութային ավանդները նույնիսկ նվազել են՝ 6.6%-ով (առանց դրամի արժեւորման ազդեցությունը հաշվի առնելու): Պահպանվել են տնտեսության վարկավորման բարձր տեմպերը՝ կազմելով 28.9%՝ 2006 թ. փետրվարի նկատմամբ:

Ակնկալվում է վերոնշյալ աճի տեմպերի պահպանում մինչեւ առաջին եռամսյակի ավարտը:

Արձանագրվեց

2007 թ. փետրվարին հունվարի նկատմամբ արձանագրվել է 0.2% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա գնաճը պահպանվել է 5.1% մակարդակում:

ԿԲ խորհուրդը համակարծիք է, որ տնտեսական աճով եւ տրանսֆերտների մեծածավալ ներհոսքով պայմանավորված եկամուտների աճը շարունակում է պահպանել գնաճային ճնշումները: Սակայն, 2007 թ. առաջին երկու ամիսների տվյալներն արդեն իսկ վկայում են, որ նախորդ տարվա համեմատությամբ արտաքին հատվածից գնաճային ճնշումներն էականորեն մեղմվել են:

ՀՀ ԿԲ խորհուրդն իրատեսական է համարում գնաճի նպատակային 4+/-1.5% միջակայքում փաստացի գնաճի արձանագրումը:

Որոշվեց

2007 թ. մարտի 2-ի նիստում ԿԲ խորհուրդն անփոփոխ թողեց ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ սահմանելով այն 4.75%: Ներգրավված դրամային միջոցների եւ լոմբարդային վարկերի տոկոսադրույքները պահպանվեցին՝ համապատասխանաբար՝ 1.75% եւ 7.75%

ԿԲ խորհուրդը կանդրադառնա տոկոսադրույքներին գնաճի ու տնտեսական աճի առաջին եռամսյակի տվյալների հրապարակումից հետո:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ԿԲ նախագահ Տիգրան Սարգսյանի այցն Ուֆա

Մարտի 13-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը մեկնեց Ուֆա՝ մասնակցելու «Բանկեր, գործընթացներ, ստանդարտներ, որակ» գիտագործնական չորրորդ համաժողովին: Համաժողովը նվիրված է ՌԴ կենտրոնական բանկի նախագահի առաջին տեղակալ Անդրեյ Կոզլովի հիշատակին:

ՌԴ կենտրոնական բանկի, Ռուսաստանյան բանկերի միության, Բաշկիրիայի ազգային բանկի եւ Բաշկիրիայի վարկային կազմակերպությունների միության համատեղ կազմակերպված համաժողովին քննարկվելու են բանկային գործունեության որակի ստանդարտները, ինչպես նաեւ բանկի կառավարման գործում «գործընթացային» մոտեցման ներդրման, բանկային համակարգում ներգրավված կազմակերպությունների համար տեղեկատվական անվտանգության ապահովման ստանդարտի ներդրման եւ կառավարական հաստատություններում «գործընթացային» տեխնոլոգիաների կիրառման հարցերը:

Տիգրան Սարգսյանը համաժողովին ելույթ կունենա «Ինչպիսին պետք է լինի ֆինանսական վերահսկողությունը» թեմայով:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

Ուժը կորցրած է ճանաչվել «ՄԻԿԱ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓԲԸ-ի լիցենզիան

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի մարտի 6-ի թիվ 68 Ա որոշմամբ ուժը կորցրած է ճանաչվել «ՄԻԿԱ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓԲԸ 1997 թ. մարտի 24-ին տրամադրված ոչ կյանքի ապահովագրության իրականացման ԱՊՈ թիվ 0004 լիցենզիան՝ իր դիմումի համաձայն:

«ՄԻԿԱ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓԲԸ հետ ապահովագրության պայմանագրեր կնքած ապահովադիրները սույն որոշմանը կարող են ծանոթանալ ՀՀ կենտրոնական բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.cba.am հասցեով:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

www.azg.am

www.azgdaily.com

www.azgdaily.eu

Տավուշի մարզի Պառավաքարի գյուղապետարանում 2007 թ.-ի ապրիլի 14-ին կկայանա գ. Պառավաքարի սեփականություն հանդիսացող N1 եւ N 2 դոմդակայանների (մեկնարկային գին՝ N 1-250.000 դրամ եւ N 2-275.000 դրամ) աճուրդավաճառք:

Մասնակցության վճար՝ 5000 դրամ, որը գույքի գնի մեջ չի ներառվում, անկախ աճուրդի արդյունքից՝ չի վերադարձվում եւ օգտագործվում է աճուրդի կազմակերպման նպատակով:

Մանրամասների համար դիմել Տավուշի մարզ, գ. Պառավաքարի գյուղապետարան:

Տավուշի մարզի գ. Պառավաքարի գյուղապետարան

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը վարձակալությամբ տրամադրում է տարածքներ՝

Հասցե	Շինարարության անվանումը	Մակերեսը (ք.մ)
1. Ծաղկաձոր Օլիմպիական հերթափոխի հանրապետական ուսումնարան	ուսումնական մասնաշենք	
	Ննջ. մասնաշենք	
	ճաշարան	
	ընդամենը	1747,75

	կենց. մասնաշենք	264,12
	ավտոտնակ	225,7
	գոմ	450,41
	պահակատուն	43,79
	Հարկը	
1. Երեւան, Արովյան 9	1-ին հարկ	220,3

Անհրաժեշտության դեպքում զանգահարել 52-24-72 հեռախոսահամարով, կամ դիմել ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն «Պետական գույքի գույքագրման եւ գնահատման գործակալություն» ՊՈԱԿ, Երեւան, Զաքյան 10 հասցեով:

«Էկոնոմիկա եւ իրավունք» կենտրոն

«ՆՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԽԱԼՆԵՐԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ»

Ամենամսյա սեմինարներ

«Էկոնոմիկա եւ իրավունք» կենտրոն՝ Մ. Բաղրամյան 24դ, 54-24-81, 54-74-81

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.: Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 13.02.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: